

ВЕСЬНИК

ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАУЧАГА КАМІТЭТУ, САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ І САВЕТУ ПРАЦЫ І АБ АРОНЫ САЮЗУ САВЕЦКІХ СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫХ РЭСПУБЛІК

31 сакавіка 1924 г.

№ 3.

Арт. 61—112.

XVIII

4311

ЗЪМЕСТ.

I. Пастановы і загады ЦВК Саюзу ССР.

61. Аб чэканні і выпуску у зварот сярэбрае і меднае манеты савецкага ўзору.
62. Аб ваеннай аўта-транспартнай павіннасьці.
63. Аб амністыі сялянкам і працоўнікам у дзень 8 сакавіка.
64. Аб з'яначьні ставак асобнага збору з вывожваемых за кардон хлеба—фуражных прадуктаў.
65. Аб устанавленьні велічыні дзяржаўнага паліўнічага збору ў чырвоным вылічэньні.
66. Аб устанавленьні ставак акцызу ў чырвоным вылічэньні на сылірт і гарэлачныя вырабы, якія вырабляюцца ў межах далёка-ўсходніх краінаў.
67. Аб дачы сябрам саветаў-працоўніц і сялянкам магчымае дзеля выкананьня практычных заданьняў па бягучай дзейнасьці сельсаветаў і волвыканкамаў.
68. Аб адзначэньні дню 8 сакавіка 1924 г. мерапрыемствамі у адносінах да працоўніц і сялянкам.
69. Аб прэміраваньні сельска-гаспадарчых калектываў, мелірацыйных і інш. таварыстваў, якія ужываюць электрычную энэргію для працы, звязанае з сельскаю гаспадаркаю, кустарнымі промысламі і дзеля іншых культурных мэтаў.
70. Аб аб'яднаньні у складзе Беларускае ССР ўсіх тэрыторыяў Савецкага Саюзу з большасцю беларускага насельніцтва.
71. Аб дачы галоўнай палаче марак і вагі і палатам марак і вагі саюзных рэспублікаў права мець адмысловыя сродкі.
72. Аб змяшчэньні рэзэрўных і запасных капіталаў дзяржаўных устаноў і прадпрыемстваў у дзяржаўны і гарантыраваныя ўрадам процантныя паперы.
73. Аб абкладаньні акцызам паперы на папяросы і для курэньня.
74. Аб велічыні акцызных ставак на пражу з кароўей шэрсці.
75. Аб з'яначьні арт. арт. 1, 3 і 4 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г. аб ўзаемных разьліках НКШЗ з дзяржаўнымі ўстановамі і дзяржаўнымі прадпрыемствамі водлуг прэтэнзіяў, паўстаўшых да 1 кастрычніка 1923 г.
76. Аб парадку залічэньня грамадзян у каманды абслугоўваньня ў 1924 г.
77. Аб выпуску сялянскае выгрышнае пазыкі.
78. Аб устанавленьні адлічэньня у мясцовыя сродкі ад асобнага збору з рахункаў, падаваемых гаспадарцамі, растаранамі і інш. падобнымі прадпрыемствамі.

II. Пастановы і загады СНК Саюзу ССР.

79. Аб прымуслым рэзымаршаваньні дзяржаўнае 6% выгрышнае пазыкі срод прыватных падрадчыкаў, дастаўнікаў і камісіянераў у лік выплаты водлуг умоваў, зробленых пасля 18 верасьня 1923 г.
80. Аб зацьверджаньні дыфэрэнцыяльнага мытнага тарыфу дзеля тавараў, якія прывозяцца і вывозяцца праз Мурманскі порт.
81. Аб парадку выдачы дазволу на прыезд з закардону ў межы Саюзу ССР.
82. Аб адмысловых сродках для забяспечаньня дзяржаўнае аховы культурных каштоўнасьцяў.
83. Аб дазволу часова вольнага (бяз ліцэнцыяў) прывозу буйнае рабочае жывёлы коніў праз кардон з заходнім Кітаям.
84. Аб парадку разьмяржаваньня сумаў, сабраных ад рэалізацыі контрабандных тавараў, конфіскаваных мытнымі органамі.
85. Аб парадку ужываньня пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1924 г. аб абаюдных разьліках народнага камісарыяту шляхаў з дзяржаўнымі ўстановамі па прэтэнзіях, паўстаўшых да 1 кастрычніка 1923 г.
86. Аб дазволу безліцэнцыянага прывозу і вывазу тавараў праз кардон з Манголіяй і Уранхайм.
87. Аб адмене вывазнае мыты на грэжу.
88. Аб парадку выкупу савецкіх грашовых знакаў, на якіх не назначана вартасць у пьвёрдай валюце.
89. Аб парадку заявы прэтэнзіяў наконт даўгоў галоўнага выставачнага камітату І Сельска-Гаспадарчае і Кустарна-Прамысловае выстаўкі.
90. Аб з'яначьні арт. 3 палажэньня аб цэнтральным камітэце наконт перавозак.
91. Аб дачы бюро замежнай навукі і тэхнікі (БЗНТ) вышэйшага савету народнае гаспадаркі Саюзу ССР у Берліне праваю бязмытнага прывозу у межы Саюзу ССР сваіх пэрыядычных выданьняў.
92. Аб парадку выпуску плацежных абавязателстваў цэнтральнай скарбніцы народнага камісарыяту грашовых спраў Саюзу С С Р.
93. Аб звальненьні таварыства дапамогі ахвярам інтэрвенцыі ад падаткаў і збораў.
94. Аб прадагу тэрміну прыняцьця у плаціжы і да замены на цьвёрдую валюту грашовых знакаў ўзору 1923 году.

III. Пастановы і загады СПА Саюзу ССР.

95. Аб льготным чыгуначным тарыфу для дабрадзейных грузаў, пасылаемых з-заграницы на адрас камісіі замежнай дапамогі пры Цэнтральным Выканаўчым Камітэце Саюзу ССР і замежных дабрадзейных арганізацыяў дапамогі.
96. Аб кроках да расшырэньня збыту данецкага вугля.
97. Аб з'мяненні арт. 1 інструкцыі аб парадку рэгістрацыі гандлёвых кніжак гандлёвымі і прамысловымі прадпрыемствамі, павіннымі вєсьці рахункаводства на сыстэме падвойнай бугальтэрыі.
98. Аб рэгуляваньні рознічных цэнаў на газу ў Маскве, Ленінградзе, Харкаве, Рагаве-на-Дану і Екапєрынбургу.
99. Аб цэнах на плаціну і знадарожнікаў плаціны, якія аддаюцца арганамі народнага камісарыяту грашовых справаў.
100. Аб парадку ўстанавленьня крайніх цэнаў на тавары.
101. Аб другім выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы на суму 30 мільёнаў залатых рублёў.
102. Аб другім выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы на суму 30 мільёнаў рублёў.
103. Аб забароне выпуску грашовых суратаў.
104. Аб зьніжэньні рознічных цэн.
105. Аб публікацыі рознічных цэн.
106. Аб пад'язных чыгунках не агульнага карыстаньня, якія знаходзяцца ва ўласнасьці дзяржавы.
107. Аб зьмяненні плацяжоў па абязцэльствам і ўстанавленьне тарыфаў і таксаў у таварных рублёх.
108. Аб пераводзе заробачнай платы на залатую пазыку.
109. Аб утварэньні цьвярдых парытатаў пры пераводзе таварных рублёў па калектыўным дагаворам у цьвярдую валюту і пояснага распісаньня.
110. Аб перадачы НКВГ у прыбытак казне чыстай прыбылі па надворным гандлю.
111. Аб пераспаўсюжваньні пастановы СПА Саюзу ССР ад 29 лютага 1924 г. аб пераводзе зарплаты на залатую пазыку на ЗСФСР.
112. Аб астрочцы пры прызыве на сапраўдную ваенную службу грамадзян, якія радзіліся ў 1902 г.

Пастановы і загады Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

61. Аб чэканцы і выпуску у зварот сярэбранай і меднай манеты савецкага узору.

Дзеля разьвіцьця мерапрыёмстваў, накіроўваных да утварэньня сталых грошаў, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастаўляюць:

ПАДЗЕЛ I.

1. Народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР даручаецца прыступіць да выпуску у зварот сярэбранае манеты савецкага узору вартасьці ў дэсяць (10), пятнаццаць (15) і дваццаць (20) капеек, паўрубель (50) і адзін (1) рубель і меднае манеты савецкага узору вартасьцю ў адну (1), дзьве (2), тры (3) і пяць (5) капеек.

2. Сярэбраная і медная манета савецкага узору абавязкова павінна прымацца ў ва ўсе плацяжы на ўсім абшары Саюзу ССР з разьліку: адзін рубель сярэбранае і меднае манеты дараўніваецца да аднаго рубля золатам дзяржаўнымі казначэйскімі білетамі.

3. Сярэбраная і медная манета савецкага узору абавязкова павінна прымацца ў ва ўсе плацяжы ў ва ўсіх крэдытных установах і пры разьліках паміж дзяржаўнымі ўстановамі, прадпрыемствамі і прыватнымі асобамі, сярэбраная манета ў 1 рубель і паўрубель (50 к.)—на суму да 25 рублёў у адзін плацеж і іншая ж сярэбраная манета, роўна як і медная манета—на суму да 3 рублёў у адзін плацеж. Скарбніцамі народнага камісарыяту грашовых справаў сярэбраная і медная манета савецкага узору прымаецца без абмяжваньня сумы.

Увага. Умовы прыёму сярэбранае і меднае манеты дзеля выплаты мытных збораў ўстанавляюцца асобнымі правіламі.

4. Выпуск сярэбранай і меднай манеты ў зварот залічваецца ў лік нормаў выпуску казначэйскіх білетаў, устаноўленых дэкрэтам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР ад 5 лютага 1924 г. (Вєсьнїк ЦВК, СНК і СПА 1924 г.

№ 2, арт. 28) і памяркоўваецца з патрэбаю звароту ў грошых адпаведнай вартасьці.

5. Народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР даручаецца павялічыць чэканку сярэбранае і меднае манеты з тым, каб агульная сума адчэканенае сярэбранае і меднае манеты савецкага узору да 1 студзеня 1925 г. складала ня менш 100 мільёнаў рублёў. У выпадку, калі б колькасьць сярэбранае і меднае манеты, якую б магчыма адчэканіць у бліжэйшыя месяцы, зрабілася малою для поўнага забяспечаньня патрэбы грашовага звароту ў памяншанай манеце, народнаму камісарыяту грашовых спраў Саюзу ССР даецца, з асобнага дазволу Савету Працы і Абароны Саюзу ССР, выпускаць боны вартасьцю ад адной да 50 капеек, якія ходзяць роўна з манетай з тым, каб не пазьней 1 студзеня 1925 г. прыступіць да вынятку выпушчаных часовых бонаў праз бесперашкодны абмен іх па агульнай каштоўнасьці на звонкую манету адпаведнае вартасьці.

6. Сярэбраная і медная манета чэканіцца выключна з мэталу, належачага казне.

7. Усім установам, прадпрыемствам і асобам рабїць і прымаць плацяжы сярэбранай і меднай манетай царскай чэканкі бязумоўна забараняецца.

ПАДЗЕЛ II.

8. Сярэбраная манета вартасьцю ў адзін рубель і адзін паўрубель (50 к.) павінна ўтрымліваць у сабе дзевяцьсот частак чыстага серабра і сто частак медзі.

9. Манета ў адзін рубель павінна ўтрымліваць чыстага серабра васьмьнаццаць (18) грамаў (4 зал. 21 долю). Лігатурная вага аднаго рубля павінна раўняцца дваццаці (20) грам. (4 зал. 66 долям).

10. Манета ў адзін паўрубель павінна ўтрымліваць у сабе чыстага серабра дзевяць (9) грамаў (2 зал. 10,5 доляў). Лігатурная вага аднаго паўрубля павінна раўняцца 10 грамам (2 зал. 33 долям).

11. Дыямэтр манеты ў адзін рубель вызначаецца ў трыццаць тры і пяць дзсятых (33,5) міліметра (1 дзюйм 32 пунты). Дыямэтр манеты ў адзін паўру-

бель визначаєцца у 26,67 (дваццаць шэсьць і шэсьць-дзєсят сем сотых міліметра (1 дзюйм 5 пунктаў).

12. Пры вырабцы сярэбранае манеты вартасьцю у адзін рубель і паўрубель дапушчаецца наступная цярплівасьць: а) у пробе—дзьве тысячных вышэй і ніжэй пробы, б) у вазе—на тысячу рублёў 0,0015 частак.

13. Разьменная сярэбраная манета вартасьцю у 20, 15 і 10 капеек павінна утрымліваць у сабе пяцьсот частак чыстага серабра і пяцьсот частак медзі.

14. Разьменная сярэбраная манета павінна утрымліваць чыстага серабра:

20 кап.	1,8 гр. (40,5 дол.)
15 "	1,35 " (30,375 ")
10 "	0,9 " (20,25 ")

15. Лігатурная вага разьменная сярэбраная манеты павінна раўняцца:

20 кап.	3,6 гр. (81 дол.)
15 "	2,7 " (60,75 ")
10 "	1,8 " (40,5 ")

16. Дыямэтр разьменная сярэбраная манеты вызначаецца:

20 кап.	у 21,84 мм. (86 пункт.)
15 "	19,56 " (77 ")
10 "	17,27 " (68 ")

17. Пры вырабцы разьменнай сярэбранай манеты дапушчаецца наступная цярплівасьць: а) у пробе—пяць тысячных вышэй і ніжэй пробы і б) у вазе—на тысячу рублёў 0,0015 частак.

18. З аднаго пуду медзі чэканіцца 50 рублёў меднае манеты.

19. Дыямэтр меднае манеты вартасьцю у 5 (пяць) капеек вызначаецца у трыццаць два міліметра (1 дзюйм 26 пункт) і вартасьцю у тры капейкі—у 27,7 міліметра (1 дзюйм 9 пункт) і вартасьцю у дзьве капейкі—у 24 міліметра (94 пункты) вартасьцю у 1 кап—у 21,3 міліметра (84 пункты).

20. Знадворны выгляд сярэбранае і медная манеты кожнае вартасьці ўстанаўліваецца Саветам Народных Камісараў Саюзу ССР і агалашаецца народным камісарыятам грашовых справаў Саюзу ССР з падрабязным апісаньнем дзеля ўсеагульнага ведама.

21. Паступіўшая у скарбніцы народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР пацёртая сярэбраная і медная манета ізноў у зварот ня выпушчаецца.

Сапсутая і непазнаваемая па штэмпелю манета ня прымаецца зусім у скарбніцы народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР і не абавязкова да прыёму у плацяжы.

22. У выпадку сумнення аўтэнтчнасьці падаваемай у плацяжы манеты, скарбніцы народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР павінны затрымываць яе і адсылаць на манетны двор для досьледу.

Увага. Народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР даецца права ускладаць гэтакі абавязак так сама на дзяржаўны банк і іншыя крэдытныя установы.

23. Асобы, якія робяць фальшывыя сярэбраныя і медныя манеты, караюцца водлуг адпаведных артыкулаў угадоўных кадкасаў саюзных рэспублік.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманай.

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

22 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 46 „Известия“ ЦВК Саюзу ССР ад 24 лютага 1924 г.

62. Аб ваенна аўта-транспартнай павіннасьці.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. У мэжах здаволеньня патрэбы чырвонае арміі і флёту у ваенны час аўтамабілямі, мотоцикламі і вэлосіпадамі, ўстанаўліваецца ваенная аўта-транспартная павіннасьць, дзеля якой на ўсе дзяржаўныя і прыватныя прадпрыемствы і установы, а так сама на прыватных асобаў, якія ўладаюць аўтамабілямі-легкавымі, грузавымі і адумсловага назначэньня, мотоцикламі з каляскамі і без іх, а так сама вэлоспэдамі, ускладаецца абавязак дастаўкі іх у рабоча-сялянскую чырвоную армію і флёт, пры абвэсцы мабілізацыі узброеных сілаў Саюзу ССР.

Увага. Грамадзяне замежных дзяржаваў, а так сама замежныя установы і прадпрыемствы знаходзячыся у межах Саюзу ССР, у адносінах выкананьня ваеннай аўта-транспартнай павіннасьці, прыраўніваюцца да усіх грамадзянаў, устаноў і прадпрыемстваў Саюзу ССР, за выключэньнем выпадкаў, прадгледжаных пунктамі „б“, „в“ і „г“ арт. 3 гэтага дэкрэту.

2. Прадгледжаны арт. 1 гэтага дэкрэту аўта-транспарт падлягае вынятку, з абвэсткаю мабілізацыі узброенных сілаў, у колькасьці, прадгледжанай плянам мабілізацыі аўта-транспарту (арт. 4 гэтага дэкрэту).

Увага. У час вайны для папаўненьня страты і укамплектаваньня нанова фарміруемых частак аўта-транспарту, аўта-транспарт можа снаганяцца у колькасьці, перавышаючай колькасьць, прадгледжаную мабілізацыйным плянам, на палеставе асобных пастанаваў Савету Працы і Абароны.

3. Ад дастаўкі па ваеннай аўта-транспартнай павіннасьці звальняецца аўта-транспарт.

а) Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту, Савету Народных Камісараў і Савету Працы і Абароны Саюзу ССР, а так сама цэнтральных выканаўчых камітэтаў і саветаў народных камісараў саюжных рэспублік у колькасьці, ўстанаўліваемай гэтымі ўстановамі;

б) замежных дыплёматычных прадстаўнікоў, а так сама і іншых асобаў, карыстаючыхся правам экстэрыторыяльнасьці, пакольку аўта-транспарт служыць для іх асабістага карыстаньня,

в) замежных консулаў, калі гэта прадгледжана адпаведнымі консульскімі конвэнцыямі;

г) іншых замежных грамадзян, у тым выпадку, калі гэта прадгледжана адпаведнымі паміжнароднымі дагаворамі;

д) дзяржаўных пажарных камандаў, бальніцаў, курортаў, электрычных станцыяў, хлебапекарняў, бойняў, вадаправодаў і газавых заводаў;

е) органаў народнага камісарыяту почт і тэлеграфу, наколькі аўта-транспорт заняты выключна перавозкаю почты, рэмонтам тэлеграфных і тэлефонных лініяў, а так сама абслугоўваньнем радыё станцыяў;

ж) знаходзячыхся за ведама народных камісарыятаў аховы здароўя саюзных рэспублік аўта-санітарных атрадаў, якія лічуцца актыўным рэзервам ваеннага ведамства;

з) органаў Аб'яднанага Дзяржаўнага палітычнага упраўленьня.

Увага. Колькасьць падлягаючых звальненьню ад павіннасьці машын, абслугоўваючых непасрэдня патрэбы паказаных у п. п. „д“, „е“, „ж“ і „з“ устаноў і прадпрыёмстваў, назначаецца у мірны час цэнтральнай камісіяй па мабілізацыі аўта-транспорту (арт. 5).

4. Падгатаўленьне да выкананьня ваеннай аўта-транспортнай павіннасьці ўстановамі, прадпрыёмствамі і асобамі, памянёнымі ў арт. 1 гэтага дэкрэту, уключаецца ў мірны час на народны камісарыят па ваенным і марскім справам, які, на падставе дадзеных аб мабілізацыйнай патрэбе ваеннага і марскога ведамстваў у аўта-транспарце і ведаў аб колькасьці транспорту ў Саюзе ССР, распрацоўвае план мабілізацыі аўта-транспорту і падае яго на зацьверджаньне Савету Працы і Абароны.

Увага. Пры распрацоўцы пляну мабілізацыі павінны быць, водлуг магчымасьці, у памеркаваньні з колькасьцю аўта-транспорт у Саюзе ССР, прадгледжаны патрэбы прамысловасьці, падлягаючай мабілізацыі на патрэбы вайны.

5. Пры народным камісарыяце па ваенным і марскім справам знаходзіцца цэнтральная камісія па мабілізацыі аўта-транспортна ў складзе: двух прадстаўнікоў народнага камісарыяту па ваенным і марскім справам аднаго прадстаўніка вышэйшага савету народнае гаспадаркі Саюзу ССР і аднаго прадстаўніка Аб'яднанага Дзяржаўнага Палітычнага Упраўленьня. Старшыня з ліку паказаных сяброў назначаецца Рэвалюцыйным Ваенным Саветам Саюзу ССР.

На камісію уключаецца: а) вызначэньне велічыні здавальненьня мабілізацыйных патрэбаў ваеннага і марскога ведамстваў у аўта-транспарце за лік колькасьці яго ў Саюзе ССР; б) вырашэньне пытанняў аб часовым ці сталым звальненьні аўта-транспортна ад дастаўкі па мабілізацыі; в) агульнае кіраваньне дзейнасьцю мясцовых камісіяў па мабілізацыі аўта-транспортна; г) распрацоўка пытанняў па правядзеньню вопытных мабілізацый.

Увага. Пры абаворваньні пытанняў, прадгледжаных у п. „б“ абавязкова прысутнічаюць у камісіі прадстаўнікі зацікаўленых ведамстваў.

6. Усе пастановы цэнтральнае камісіі, заснаваныя на прынятым Саветам Працы і Абароны мабілізацыйным плане, па зацьверджаньні гэтых пастановаў Рэвалюцыйным Ваенным Саветам Саюзу ССР, абавязковы дзеля усіх ведамстваў.

Увага. Абжалбаваньне ведамствамі пастановаў цэнтральнай камісіі, зацьверджаных Рэвалю-

цыйным Ваенным Саветам Саюзу ССР, у Савет Працы і Абароны не затрымоўвае здзяйсненьня гэтых пастановаў.

7. У кожнай акрузе, а гэтак сама фронце ці асобнай арміі знаходзяцца камісіі па мабілізацыі аўта-транспортна ў складзе: двух прадстаўнікоў ваеннай акругі, фронту ці асобнай арміі і па аднаму прадстаўніку вышэйшага савету народнае гаспадаркі і дзяржаўных палітычных упраўленьняў належных рэспублік. Старшыня назначаецца з складу камісіі Рэвалюцыйным Ваенным Саветам Саюзу ССР.

На паказанья камісіі уключаецца:

а) выкананьне у межах акругі, фронту або асобнай арміі заданьяў цэнтральнай камісіі;

б) разгляданьне і канчатковае вырашэньне у межах, устанавіваемых цэнтральнай камісіяй, пытанняў аб звальненьні ад дастаўкі аўта-транспортна па мабілізацыі, і

в) у час мабілізацыі—разьвязаньне жалбаў на дзеі прыемных камісіяў.

8. Для забяспечаньня сваечасовага і плянамернага выкананья ваеннай аўта-транспортнай павіннасьці, увесь аўта-транспорт Саюзу ССР знаходзіцца на ўчоне народнага камісарыяту па ваенным і марскім справам, дзеля чаго Рэвалюцыйны Ваенны Савет Саюзу ССР выдае адпаведныя правілы.

9. Для прыёму аўта-транспортна на здачных пунктах з абвесткаю мабілізацыі утвараюцца мясцовыя прыёмныя камісіі ў наступным складзе: старшыня—прадстаўнік ваеннага ведамства і па аднаму прадстаўніку ад мясцовага органу народнага камісарыяту грашовых спраў і мясцовага губэрскага выканаўчага камітэту (ці адпавядаючага яму органу).

Падгатоўчая праца, неабходная для забяспечанья пасьпеху дзеяў мясцовых прыёмных камісіяў, уключаецца на мясцовыя ваенныя камісарыяты, дзеючыя на падставе асобных інструкцыяў народнага камісарыяту па ваенным і марскім справам.

10. З абвесткаю мабілізацыі узброенных сілаў, падлягаючы дастаўцы аўта-транспорт, з належнасьцямі і запаснымі часткамі, якія маюцца да яго (па маркам), дастаўляецца на здачныя пункты сродкамі уладароў у тэрмін, паказаны ў адпаведным аб тым загадзе.

11. Устаноўны, прадпрыёмствы і асобы, не даставішыя па уважлівых прычынах аўта-транспортна сваечасова ў паказаныя пункты, дастаўляюць яго, пасля спынення гэтых прычынаў, зараз жа ў блэйшае павятовае або губэрскае (краіннае) места, дзе і атрымоўваюць ад адпаведных ваенных камісарыятаў паказаньні аб далейшым яго кірунку.

Аўта-транспорт, не даставлены ў тэрмін на здачныя пункты без уважлівых прычынаў, дастаўляецца туды з прынкуі загадам міліцыі за кошт належных устаноў, прадпрыёмстваў і асобаў.

12. Аўта транспорт (з прыналежнасьцямі і запаснымі часткамі) прымаецца на здачных пунктах у колькасьці, прадгледжанай мабілізацыйным плянам (арт. 4 гэтага дэкрэту) з ліку найбольш прыгоднага дзеля службы ў рабоча-сялянскай чырвонай арміі і флэце аўта-транспортна; рэшта ж—варочаецца ўладарам, з выдачай апошнім адпаведных пасьведчаньяў.

13. Умовы прыгоднасьці дзеля службы ў рабоча-

сялянскай чырвонай арміі і флэце аўта-транспарту, а так сама парадак прыёму і аплаты, вызначэньне велічыні узнагароды за прыняты па мабілізацыі аўта-транспарт з прыналежнасьцямі, прыборамі і запаснымі часткамі ці бяз іх, вызначаюцца інструкцыяй (арт. 19).

14. Не пазьней 3 сутак з дня прыёму аўта-транспарту па мабілізацыі, даставіўшым яго установам, прадпрыёмствам і асобам выдаюцца квітанцыі, па якім робіцца выплата грошаў мясцовымі губэрскімі і павятовымі (ці адпавядаючымі ім) аддзеламі грашовых справаў, бліжэйшымі да месца здачы аўта-транспарту, не пазьней мясечнага тэрміну з дня прыёму машын.

15. Усе выдаткі, вызваныя прыёмкаю аўта-транспарту па мабілізацыі, адносяцца на надзвычайны каштарыс народнага камісарыяту па ваенным і марскім справам.

16. На час выкананьня ваеннай аўта-транспартнай павіннасьці усякае перакідваньне аўтамабіляў, мотоциклаў і вэлосыпэдаў, іх прыналежнасьцяў і запасных частак без дазволу належных органаў народнага камісарыяту па ваенным і марскім справам забараняецца.

Увага. Аўтамабілі, мотоциклы і вэлосыпэды, знаходзячыся у момант мабілізацыі ня пры пункту сваёй прыпіскі (учоту), павінны быць дастаўлены у бліжэйшыя па месцу знаходжаньня машыны прыёмныя камісіі.

17. Жалобы на дзеі прыёмных камісіяў падаюцца акружным, фронтовым і армейскім камісіям па мабілізацыі аўта-транспарту, а на дзеі апошніх—цэнтральнай камісіі па мабілізацыі аўта-транспарту у працягу двух тыдняў з дня загаду, які прызнаецца неправільным. Падача жалбаў не затрымаўвае здзяйсненьня абжалбаваных пастановаў.

18. Нарушэньне правілаў, устаноўленых для учоту аўта-транспарту, непадача яго на здатны пункт бяз уважлівых прычынаў і ухіленьне ад здачы аўта-транспарту, прыналежнасьцяў і запасных частак—караецца угалоўным парадкам.

19. Народнаму камісарыяту па ваенным і марскім справам, водлуг згоды з вышэйшым саветам народнае гаспадаркі Саюзу ССР, Аб'яднаным Дзяржаўным Палітычным Упраўленьнем і народным камісарыятам грашовых справаў Саюзу ССР, даручаецца распрацаваць і падаць на зацьверджаньне Савету Працы і Абароны інструкцыю па ужытку гэтага дэкрэту.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні ЦВК Саюзу ССР А. Цюрупа.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.

22 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

Распу́блікавана у № 47 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 26 лютага 1924 г.

63. Аб амністыі сялянкам і працоўніцам у дзень 8 сакавіка.

Упаўніўшыся на падставе вопыту мінулага году, што звольненьня, па амністыі, з вострогу, выпадкова ці па патрэбе зрабіўшыя злачынствы працоўніцы і сялянкі варочаюцца да сумленнага працоўнага жыцьця, Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР пастанаўляе і ў гэтым годзе да дню сьвяткаваньня ін-

тэрнацыянальнага жаночага сьвята—дня працоўніцы 8 сакавіка:

1. Умоўна звольць з-пад стражы тых сялянак і працоўніц, якія адбыўшы да дню жаночага сьвята палову і больш тэрміну кары, не надаюць небясьпечнасьці у сэнсе магчымасьці зрабіць новыя злачынствы.

2. Даць камісіям па разьмяркаваньню права падмаць хадатайніцтвы аб умоўна—датэрміновым званьненьні пасаджаных жанчын, а адпаведным установам здавальняць іх і да адбыцьця імі да 8 сакавіка паловы тэрміну пакараньня.

3. Абавязань судзібных і адміністрацыйных органаў пры вынасьненьні пастановаў аб тым ці іншым пакараньні жанчын, зрабіўшых злачынства да 8 сакавіка 1924 г., ставіць пытаньне аб скарыстаньні для іх гэтага акту.

4. Даручыць прэзыдыумам цэнтральных выканаўчых камітэтаў саюзных рэспублік ускласьці на адпаведныя органы рэспублік выпрацоўку дзеля выкананьня гэтае пастановаў, падрабязнае інструкцыі і мець нагляданьне за дакладным і няўхільным ажыцьцяўленьнем яе.

5. Гэту пастанову здзейсьніць па тэлеграфу.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.

22 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

Распу́блікавана у № 47 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 26 лютага 1924 г.

64. Аб з'іначаньні ставак асобнага збору з вывозаемых закардон хлеба-фуражных прадуктаў.

Дзеля з'іначаньня пастановаў Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР ад 27 ліпеня 1923 г. аб устанавленьні асобнага збору з вывозаемых закардон хлеба-фуражных прадуктаў (Весьнік ЦВК СНК і СПА 1923 г., № 3, арт. 156) і 10 кастрычніка 1923 г. аб званьненьні экспартыруемых закардон хлебных прадуктаў ад некаторых збораў (Весьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 7, арт. 198) Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

Для пакрыцьця выдаткаў, звязаных з прывядзеньнем у належнае становішча падвозных шляхаў да партоў, праз якія экспартуюцца хлеба-фуражныя прадукты, з вывозаемых з межаў Саюзу ССР закардон хлеба-фуражных прадуктаў спатаняецца асобны збор у наступнай велічыні:

а) з кукурузы, аўса, ячменя і вотрубяў—6 коп. зол. з 100 кілёграмаў брутто;

б) з ўсіх іншых хлеба-фуражных прадуктаў—15 коп. зол. з 100 кілёграмаў брутто.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.

22 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

Распу́блікавана у № 46 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 24 лютага 1924 г.

65. Аб устанавленнї велїчнї дзяржаўнага паляўнїчага збору у чырвоным вылічэннї.

Дзеля адмены пастановы УЦВК і СНК ад 27 чэрвеня 1923 г. аб з'значаннї ставак дзяржаўнага паляўнїчага збору (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 62, арт. 601) і дзеля з'значанн्या арт. 1 пастановы УЦВК і СНК ад 1 сакавіка 1923 г. аб паляўнїчым збору (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 17, арт. 217) Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Дзяржаўны паляўнїчы збор устанавліваецца у велїчнї аднаго рубля пяцьдзсят кап. (1 р. 50 к.) у чырвоным вылічэннї за календарныя паўгодзьдзе.
2. Гэтая пастанова здзейсьневаецца на ўсім абшары Саюзу ССР з 15 лютага 1924 г.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

28 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 50 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 29 лютага 1924 г.

66. Аб устанавленнї ставак акцызу у чырвоным вылічэннї на сьпірт і гарэлачныя вырабы, якія вырабляюцца ў межах Далёка-Усходняй краіны.

Для вынятку з пастановы УЦВК і СНК ад 19 красавіка 1923 г. аб устанавленнї велїчнї акцызных ставак на рэчы, абкладваемыя акцызам (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 33, арт. 362) і пастановы Савету Працы і Абароны Саюзу ССР ад 24 жніўня 1923 году аб вызначаннї цьвардых акцызных ставак у чырвоным вылічэннї (Вєсьнїк ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 9, арт. 285 і № 13, арт. 365), Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Устанавіць стаўкі акцызу на сьпірт і гарэлачныя вырабы, якія вырабляюцца у межах Далёка-Усходняй краіны, у наступнай велїчнї (у чырвоным вылічэннї):
  - а) на сьпірт сыры і рэктыфікаваны, за выключэннем выпадкаў, прадгледжаных п.п. „б“ і „в“ гэтага артыкулу—пятнаццаць капеек з градуса;
  - б) на сьпірт, адпушчаемы дзеля вытворчасьці лаку і політуры на лакава-політурных заводах—пяць капеек з градуса;
  - в) на сьпірт, адпушчаемы для вырабкі воцту—чатыры капейкі з градуса;
  - г) на гарэлачныя вырабы—апрача аснаўнага капіталу са сьпірту—дадаткова 2 р. 50 кап. з вядра ці дваццаць капеек з літру.
2. Здзейсьніць гэту пастанову па тэлеграфу.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цюрупа.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 52 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 2 сакавіка 1924 г.

67. Аб дачы сябрам саветаў—працоўніцам і сялянкам магчымасьці дзеля выкананн्या прантычных заданнйя па бягучай дзеяльнасьці сельсаветаў і волыканкамаў.

Циркулярна.

Цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублік.

Доводы аб выбарах у саветы за 1923 г. паказваюць, што удзел жапчын у савецкім будаўніцтве значна павялічыўся: так, па Украіне лік выбраных у сябры саветаў працоўніц і сялянак складае 12000, па Сібіры—291, па Варонежской губэрні 427, па Курскай губэрні—230 і с. д.

Гэткае павялічэнне колькасці жанчын-працоўніц і сялянак у савецкім будаўніцтве зьяўляецца пачаткам ажыцьцяўленьня аднэй з задачаў, якую сабе ставіла савецкая ўлада пры умацненнї нїзавага савецкага апарату і пры падняцьці сельскае гаспадаркі.

Гэтыя першыя крокі больш шырокага прыцягненьня жанчын-працоўніц і сялянак ў працу савецкай ўлады павінны быць зараз жа замацаваны правдачу ім па магчымасьці больш актыўнага удзелу у непасрэднай, сыстэматычнай, будзённай працы мясцовых органаў ўлады.

Дзеля гэтага Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР лічыць неабходным прыняць тэрміновыя меры каб даць сябрам саветаў працоўніцам і сялянкам магчымасьць выкананн्या розных практычных заданнйя па бягучай дзеяльнасьці сельскіх саветаў і валасных выканаўчых камітэтаў і прапануе цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублік даць адпаведныя паказаннї краінным і губэрскім выканаўчым камітэтам, паставіўшы пад іх кіраваньне і адпаведнасьць правядзеньне паказаных у гэтым циркуляру заданнйяў.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

68. Аб адзначаннї дню 8 сакавіка 1924 г. мерапрыемствамі у адносінах да працоўніц і сялянак.

Циркулярна.

Цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублік.

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР прапануе цэнтральным выканаўчым камітэтам саюзных рэспублік адзначыць дзень 8 сакавіка 1924 г.—году сьмерці любімага правадыра—шырокімі мерапрыемствамі па ажыцьцяўленьню лэзунгу У. І. Леніна: справа савецкай ўлады будзе даведзена да канца, кам і у ёй прымуць удзел ня соткі, а мільёны і мільёны працоўніц і сялянак.

Дзеля ажыцьцяўленьня гэтага лэзунгу неабходна здзейсьніць рад практычных мерапрыемстваў па паліпшэньню быту працоўніц і сялянак, па падняцьці іх культурнага роўня, па паліпшэньню жаночай працы

у вытворчасці, па прыцягненню іх у практычную савецкую працу і па дапамозе сялянкам—бяднячкам.

У мэтах змаганьня за паліпшэнне быту працоўніц і сялянак неабходна, водлуг магчымасці, прыурочыць да 8 сакавіка адчыненне або закладу новых устаноў аб ахове матак і малых, консультацыяў, памешканняў для матак, летніх ясляў і г. п. устаноў, паліпшаючых становішча працоўніц і сялянак.

Асабліва неабходна правясці больш рашучае і няўхільнае змаганьне дзеля выжывання на справе бытовых забабонаў якія трымаюць ў няволі ўсходнюю жанчыну.

У адносінах падняцця культурнага роўня працоўніц і сялянак неабходна прыняць меры па спыненню перашкодаў, якія б затрымлівалі паступленне працоўніц і сялянак на рабочыя факультэты і іншыя школы: народныя камісарыяты асьветы павінны прыняць актыўны ўдзел па правядзенню вызначанае працы па адмысловай падгатоўцы працоўніц і сялянак да будучага прыёму на рабочыя факультэты, профэсіянальныя школы і фабрычна-заводскія ўчылішчы, — устанавліваючы забраніраванне вызначанага процанту месцаў за сялянкамі, працоўніцамі і падрасткамі у адпаведных школах і прымаючы усе меры каб іх запоўніць. Апрача гэтага, народныя камісарыяты асьветы павінны павялічыць працу каб прыцягнуць жанчын у рабочыя клубы і хаты—чытальні праз утварэнне размоваў і дакладаў, якія б цікавілі працоўніц і сялянак, а так сама каб утварыць клубы для культурна—асветнае працы сярод жанчын ўсходу.

У мэтах усямернага паліпшэння становішча жаночай працы у вытворчасці і дапамогі правідловым адносінам шырокіх колаў да пытанняў, звязаных з становішчам жаночай працы у вытворчасці, народнаму камісарыяту працы Саюзу ССР даручаецца арганізаваць камісію з адпаведных таварышоў па вывучэнню жаночай працы у вытворчасці.

Для змаганьня з жаночым безпрацаём, па прыкладу мінулых гадоў, да дню 8 сакавіка неабходна прыурочыць адчыненне ці закладку устаноў, якія зьмягчалі б становішча беспрацоўных жанчын.

У адносінах працы жанчын-сялянак трэба зараз жа прыступіць да актыўнага выяўлення найбольш дзейных і ініцыятыўных сялянак, прыцягваючы іх да коопэратыўнай і агракультурнай працы, і прыняць энэргічныя меры да аграпрапаганды паміж арганізаванымі сялянкамі — дэлегаткамі, скарыстоўваючы для гэтага сілы мясцовага аграпэрсаналу.

У дапамогу маламоцнай сялянцы і жонцы чырвонаармейца, якія часта зьяўляюцца гаспадарамі у сваёй гаспадарцы і звязаных сям'ёй, належыць звярнуць самую сур'езную увагу на практычную дапамогу гаспадаркам адзінотных сялянак, а гэтак сама жонак і ўдоваў чырвонаармейцаў. У дзень жа 8 сакавіка трэба на агульных сходах сельскага насельніцтва ставіць пытаньне аб працы камітэтаў ўзаемадапомогі аб углубленні пачатай працы аб прыцягненні жанчын-сялянак у гаспадарчае і культурнае будаўніцтва нашае рэспублікі і па раскрэпашчэнню сялянкі.

Патрэбна так сама на гэтых агульных сходах сельскага насельніцтва прымаць пастановы аб дапамозе да

атрыманьня насеннай сяды сялянкамі-бяднячкамі, аб свачасовым засева іх надзелаў сіламі камітэтаў і г. д.

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР, ставячы перад цэнтральнымі выканаўчымі камітэтамі саюзных рэспублік выканальне гэтых заданьяў да дню 8 сакавіка, прапануе ім даць адпаведныя паказаньні народным камісарыятам асьветы, крайным і губэрскім выканаўчым камітэтам.

Савецкая рэспубліка, з словаў тав. Леніна зьяўляецца адзінай дзяржавай у міры, якая „зьяма бяз вынятку заканадаўчыя сьляды няроўнасці жанчын і забяспечыла ёй поўную роўнасць па закону“.

Канчатковае, фактычнае ажыццяўленьне гэтага лозунгу складае чарговую задачу дня савецкай улады.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль,

69. Аб прэміраванні сельска-гаспадарчых колектываў, мелірацыйных і іншых таварыстваў, якія ужываюць электрычную энэргію для працы, звязанай з сельскай гаспадаркай, кустарнымі промысламі і дзеля іншых культурных мэтаў.

Каб пад'ахвоіць ужываньне электрычнае энэргіі для культурных і прамысловых патрэбаў у сельскай гаспадарцы Цэнтральных Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанавляюць:

1. Прадгледжанае дэкрэтамі цэнтральных выканаўчых камітэтаў і саветаў народных камісараў саюзных рэспублік аб адным сельска-гаспадарчым падатку права саветаў народных камісараў аўтаномных рэспублік, крайных выканаўчых камітэтаў і губэрскіх выканаўчых камітэтаў і губэрскіх выканаўчых камітэтаў прэміраваньня за паліпшаньня прыёмы гаспадараньня як асобных колектываў, гэтак і гаспадарак цэлых воласьцяў, районаў і павятаў у форме скідкі вызначанага процанту з падатку—пашырыць і на прэміраваньне сельска-гаспадарчых колектываў, мелірацыйных і іншых таварыстваў, якія ужываюць для працы, звязанай з сельскай гаспадаркай, кустарнымі промысламі і для іншых культурных мэтаў электрычную энэргію.

2. Даручыць народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР, водлуг згоды з вышэйшым саветам народнай гаспадаркі Саюзу ССР і народнымі камісарыятамі земляробства саюзных рэспублік, выдаць інструкцыю па ужыванню гэтае пастановы.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

Агалшана у № 52 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 2 сакавіка 1924 г.

70. Аб аб'яднанні у складзе Беларускае Соцыялістычнае Савецкае Рэспублікі ўсіх тэрыторыяў Савецкага Саюзу з большасцю беларускага насельніцтва.

„Толькі ў стане саветаў і толькі пры ўмовах дыктатуры пролетарыяту, якая згуртавала навокала сябе большасць насельніцтва, выявілася мажлівым зьнішчыць ушчэнт нацыянальны ўціск, утварыць абставіны

ўзаемнага даверра і залажыць асновы братэрскага супрацоўніцтва народаў.

Гэта гаворыць Канстытуцыя Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік—Канстытуцыя Самахотна аб'яднаўшыся роўнапраўных народаў.

Патрымліваць усімі сіламі і усімі мерамі гэтыя абставіны ўзаемнага даверра паміж уважоўшымі у склад Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік народамі складае аснаўную задачу Саюзу.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік прызнае, што згода, якая адбылася паміж цэнтральнымі выканаўчымі камітэтамі Расійскай Соцыялістычнай Фэдэратыўнай Савецкай Рэспублікі і Беларускай Соцыялістычнай Савецкай Рэспублікай, дзякуючы якой у складзе Беларускай рэспублікі аб'яднаюцца ўсе тэрыторыі Савецкага Саюзу з большасьцю беларускага насельніцтва, зьяўляецца новым і яскравым довадам фактычнага ажыццяўленьня ўсе больш шчыльных дружных і братэрскіх адносінаў народаў, населяючых Саюз.

Беларусь, у дні царызма, закінутая старонка,— арэна змагаўня велікарасейскай, польскай, літоўскай, нямецкай і інш. буржуазіі, уступіўшы на шлях звальненьня з утварэньнем савецкае ўлады, у першыя ж дні свайго звальненьня, у маніфэсце першага рабоча-сялянскага ўраду ад 1 студзеня 1919 году рашуча адкінула спробы буржуазных і дробнабуржуазных элемэнтаў будаваць свае разьвіцьцё на падставе згоды з капіталістычным сьветам. Згода ж рабоча-сялянскіх ўрадаў Расійскай Соцыялістычнай Фэдэратыўнай Савецкай Рэспублікі і Беларускай Соцыялістычнай Савецкай Рэспублікі дае пэўную магчымасьць Беларусі для далейшага разьвіцьця на падставе шырокага эканамічнага дзяржаўнага і культурнага будаўніцтва.

Дзеля гэтага Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюзу ССР з поўным здавальненьнем устанаўляе дасягнёную, адпаведна з арт. 6 Канстытуцыі Саюзу ССР, згоду паміж Расійскай Соцыялістычнай Фэдэратыўнай Савецкай Рэспублікай і Беларускай Соцыялістычнай Савецкай Рэспублікай, якая зьяўляецца гістарычным момантам для жыцьця Савецкай Беларусі.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік ня сумневаецца, што гэты вялізны акт ўзаемнага даверра народаў, населяючых Саюз, паважаньня да самавызначэньня кожнага з іх, паслужыць кічам для ўсіх працоўных Беларусі дружней згуртавацца пад сьцягам Савецкай Беларусі, працаваць над сваім эканамічным і культурным адраджэньнем і разьвіцьцём, над умацаваньнем і павялічэньнем Савецкай Беларусі і ўсяго Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Адзін фронт Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік перад тварам капіталістычнага.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік кіча рабочых і сялян Беларусі, разам з рабочымі і сялянамі Саюзу, пьвёрда і рашуча падтрымліваць братэрскае саюз аб'яднаўшыся пад сьцягам саветаў народаў.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

7 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 58 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 9 сакавіка 1924 г.

71. Аб дачы галоўнай палаце мерак і вагі і палатам мерак і вагі саюзных рэспублік права мець адумасловыя сродкі.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Дачь галоўнай палаце мераў і вагі і палатам мераў і вагі саюзных савецкіх соцыялістычных рэспублік права мець адумасловыя сродкі, адтрымоўваемыя праз даставаньне:

1) ад спаганьне платы за прысутнасьць на арганізаваных палатай лекцыях, выстаўках і глядзелішчах, за карыстаньне кнігамі, пасобіямі, калекцыямі; 2) ад продажы кніжных дублетаў з бібліятэкі і іншае непатрэбнае і старое маемасьці, а так сама ад продажы права на выданьне і самых выданьняў; 3) ад лябораторыяў, майстэрняў, кабінэтаў, вытворчых прадпрыёмстваў, арганізаваных палатай, ад эксплёатацыі знаходзячыхся у яе веданьні зямельных вучасткаў, будоваў і іншае маемасьці; 4) з пасобіяў ад дзяржаўных установаў і грамадзянскіх арганізацыяў і з ахвяраваньняў прыватных асобаў і іншых выпадковых паступленьняў.

2. Парадак адтрыманьня, зьбераганьня і выдаткованьня адумасловых сродкаў, а роўна справаздаўнасьці па ім, вызначаюцца асобнай інструкцыяй, выдаваемай саветамі народных камісараў саюзных рэспублік.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкрэтэр ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

7 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 54 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 9 сакавіка 1924 г.

72. Аб зьмяшчэньні рэзэрўных і запасных капіталаў дзяржаўных установаў і прадпрыёмстваў у дзяржавныя і гарантыраваныя ўрадам процантныя паперы.

У мэтах застрахаваньня запасных і рэзэрўных капіталаў дзяржаўных прадпрыёмстваў ад абязьненьня і ў мэтах зьбераганьня іх у гэтакім выглядзе, пры якім была б забясьпечана магчымасьць хуткай іх рэалізацыі, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Дзяржаўныя установы і дзяржаўныя прадпрыёмствы, якія маюць, згодна сваім статутам ці палажэньням, рэзэрўныя і запасныя капіталы, павінны ня менш шасьцідзесяціх процантаў гэтакіх капіталаў класьці ў дзяржаўныя і гарантыраваныя ўрадам процантныя паперы, сьпіс якіх агалашаецца народным камісарыятам грашовых справаў Саюзу ССР.

Увага. Гэта пастанова не пашыраецца на зьмешчаныя акцыянэрныя таварыствы, у якіх фактычна прымае удзел замежны капітал.

2. Народны камісарыят грашовых справаў Саюзу ССР агалашае сьпіс процантных папераў, памянёных

у папярэднім артыкулу, не радзей, чым праз кожных 6 месяцаў.

3. Адчужджэньне, залог і іншыя выгляды загадваньня процантнымі паперамі, у якія пакладзены, згодна арт. 1 гэтае пастановы, запасныя і рэзэрўныя капіталы дзяржаўных устаноў і дзяржаўных прадпрыемстваў, дапушчаюцца ныйначы, як у выпадках і ў парадку, устаноўленых законам і інструкцыям Савету Працы і Абароны (арт. 5 гэтае пастановы).

4. Калі у належным, законам устаноўленым парадку, будзе прызнана неабходным растраціць запасны або рэзэрўны капітал дзяржаўнае установы і дзяржаўнага прадпрыемства велічыню, якая зачэплівае тую частку яго, што зьмешчана у процантных паперах, згодна арт. 1, дык аднаведная частка гэтых папераў зараз жа аплачваецца па назоўнай каштоўнасьці народным камісарыятам грашовых справаў Саюзу ССР у парадку, вызначаным інструкцыяй Савету Працы і Абароны (арт. 5 гэтае пастановы).

5. Інструкцыя аб парадку ажыцьцяўленьня гэтае пастановы выпрацоўваецца водлуг згоды народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР і камісіі па савету народнае гаспадаркі Саюзу ССР і камісіі па унутранаму гандлю пры Савеце Працы і Абароны і зацьверджаецца Саветам Працы і Абароны.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

7 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 58 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 9 сакавіка 1924 г.

73. Аб абкладаньні акцызам паперы на папярсы і для курэньня.

Для з'іначаньня пастановы Усерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў ад 13 чэрвеня 1923 г. аб з'іначаньні ўкладу акцызнага абкладаньня паперы на папярсы (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 55, арт. 537) і п. „б“ арт. 4 пастановы Савету Працы і Абароны Саюзу ССР ад 24 жніўня 1923 г. аб выказваньні цвёрдых акцызных ставак у чырвоным вылічэньні (Весьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 9, арт. 285, і № 13, арт. 365) Цэнтральны Выканаўчы Камітэту і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Устанавіць абкладаньне акцызам вырабляемай на тэрыторыі Саюзу ССР і прыважжаемай з-за кардону паперы на папярсы і для курэньня, у залежнасьці ад яе гусьціні, у наступнай велічыні (у чырвоным вылічэньні):

а) першы сорт—вагою ад 13 да 18 грамаў у 1 кв. мэтру паперы—2 кап, з аднога квадратавага мэтру;

б) другі сорт—вагою звыш 18 і да 24 грамаў у 1 кв. мэтру— $\frac{1}{2}$ кап. з аднага квадратавага мэру.

2. Папера на папярсы і для курэньня, выпушчаемая з папярвых фабрык на табачныя і тільзавыя фабрыкі, абкладаньню акцызам не падлягаюць.

3. Народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР даручаецца выдаць, водлуг згоды з вышэйшым саветам народнае гаспадаркі Саюзу ССР, інструкцыю па ужываньню гэтае пастановы.

4. Тэрмін здзейсьненьня гэтае пастановы устанавіваецца народным камісарыятам грашовых справаў Саюзу ССР і агалошаецца у „Известиях“ ЦВК Саюзу ССР.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

7 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 58 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 9 сакавіка 1924 г.

74. Аб велічыні акцызных ставак на пражу з караўей шэрсці.

У дадатак да арт 8 дадатку 1 да пастановы Усерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў ад 28 лютага 1923 г. аб акцызе на вырабы тэкстыльнай прамысловасьці (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 17, арт. 214) і арт. 22 пастановы Савету Працы і Абароны Саюзу ССР ад 24 ад 24 жніўня 1923 г. аб выказваньні цвёрдых акцызных ставак у чырвоным вылічэньні (Весьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 9, арт. 285, і № 13, арт. 365), Цэнтральны Выканаўчы Камітэту і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

Устанавіць наступныя стаўкі акцызу у чырвоным вылічэньні на вырабляемую з караўей шэрсці пражу:

а) утрымліваючую у адным фунце ня звыш 2 маткоўдзьве і пяць дзесятых капейкі з фунту ці шэсьць і адную дзесятую капейкі з кілёграму;

б) утрымліваючую у адным фунце звыш 2, але ня звыш 3 маткоў—сем капеек з фунту або семнадцаць і адну дзесятую капейкі з кілёграму.

Увага. Пража з караўей шэрсці, утрымліваючая у адным фунце звыш 3 маткоў, абкладаецца акцызам па стаўкам, устаноўленым для аднаведных гатункаў апаратнай пражы.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР Л. Енукідзе.

7 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 58 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 9 сакавіка 1924 г.

75. Аб з'іначаньні арт. арт. 1, 3 і 4 пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г. аб ўзаемных разьліках народнага камісарыяту шляхаў зносін з дзяржаўнымі ўстановамі і дзяржаўнымі прадпрыемствамі водлуг прэтэнзію і паўстаўшых да 1 настрычніка 1923 г.

З прычыны выявіўшайся вялізарнасьці працы, якая павінна быць выканана часовай камісіяй улагоджаньня пры народным камісарыяце шляхаў зносін па выясь-

нєнню і упарадкаваньню узємных разьлікаў народнага камісарыяту шляхаў зносін з іншымі дзяржаўнымі ўстановамі і дзяржаўнымі прадпрыёмствамі, і фактычнай немажлівасьці завяршэньня наказанае працы да 1 красавіка 1924 году, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР, каб з'іначыць тэрміны,казыя у арт. арт. 1, 3 і 4 пастановы сваёй ад 14 лістападу 1923 г. (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 8, арт. 224) **пастанаўляюць:**

1. Тэрмін заканчэньня ускладзенае на часовую камісію улагоджаньня пры народным камісарыяце шляхаў зносін, згодна арт. 1 пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г., працы працягнуць да 1 ліпеня 1924 г., з прытрыманьнем да таго ж часу, згодна арт. 4 памянёнае пастановы, выплаты па прэтэнзіям і выплаты па выканаўчым лістам.

2. Канчатковым тэрмінам для заявы прэтэнзіяў і дамаганьняў, прадгледжаных арт 3 пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г., устанавіць 1 красавіка 1924 г., а калі хто прапусьціць гэты тэрмін, той траціць права на дамаганьне.

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкратар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.

7 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошавана ў № 58 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 9 сакавіка 1924 г.

76. Аб парадку залічэньня грамадзян у каманды абслугоўваньня ў 1924 г.

Дзеля адмены дэкрэту Савету Народных Камісараў РСФСР ад 20 ліпеня 1918 г. „о тыловом ополчении“ (Зб. Зак. РСФСР 1918 г., № 54, арт. 604) і адпаведных пастаноў і законаў, дзеючых у саюзных рэспубліках, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР **пастанаўляюць:**

1. Грамадзяне, якія ня маюць права выбіраць і быць выбіраемымі у саветы, згодна арт. 23 і п. п. „а“, „б“, „в“, „г“ і „д“ арт. 65 констытуцыі РСФСР і адпаведным артыкулам констытуцыяў іншых саюзных рэспублік, падлягаючыя прызыву ў 1924 г., залічэньню у рады чырвонай арміі не падлягаюць, але прыцягваюцца на ваенную службу з залічэньнем у каманды абслугоўваньня. У каманды абслугоўваньня залічаюцца так сама грамадзяне, якія па сваёй варожасьці да савецкай ўлады ня могуць быць дапушчаны ў рады чырвонай арміі, а роўна грамадзяне, высланы ў адміністрацыйным парадку на ўвесь час іх высылкі.

Увага. Грамадзяне, якія страцілі права выбіраць па суду, падлягаюць прызыву на сапраўдную ваенную службу на агульных падставах, пасля канчатку тэрміну правапаражэньня.

2. Складаньне сьпісаў грамадзян, падлягаючых залічэньню ў каманды абслугоўваньня, робіцца мясцовымі прызыўнымі камісіямі, з удзелам прадстаўніка мясцовага органу дзяржаўнага палітычнага ўпраўленьня.

У аснову сьпісаў павінны быць паложаны довады, якія маюцца у павятовых упраўленьнях міліцыі і ў адміністрацыйных аддзелах губэрскіх выканаўчых камітэтаў аб грамадзянах, не карыстаючыхся правамі выбіраць, і маюцца у памянёных установах, а так сама ў органах Аб'яднанага Дзяржаўнага Палітычнага Упраўленьня, веды аб грамадзянах, якія ня могуць быць дапушчаны ў рады чырвонай арміі па варожасьці да савецкай ўлады.

3. Сьпісы грамадзян, прызначаных да залічэньня ў каманды абслугоўваньня, падаюцца прызыўнымі камісіямі на зацьверджаньне прэзыдыумаў належных выканаўчых камітэтаў.

4. Грамадзяне, памянёныя ў арт. 1 павінны з'ўляцца да прызыву адначасова са сваімі аднагодкамі, але ня прымаюць удзел у агульнай жэрабоўцы і не карыстаюцца правам люты па сямейнаму становішчу.

5. Грамадзяне, памянёныя ў арт. 1, прызнаныя пасля мэдычнага агляданьня годнымі да службы, прымаюцца на двухгадовы тэрмін у каманды абслугоўваньня.

6. Каманды абслугоўваньня утрымліваюцца за кошт дзяжавы ня гледзячы на ўстаноўлены лік у рабоча-сялянскай чырвонай арміі, рабоча-сялянскага чырвонага флёту і войскаў Аб'яднанага Дзяржаўнага Палітычнага Упраўленьня.

7. У выпадку немагчымасьці пагалоўнага залічэньня ў каманды абслугоўваньня усіх памянёных у арт. 1 грамадзян, прызнаных годнымі да службы, пытаньне аб залічэньні ці незалічэньні іх у каманды абслугоўваньня вырашаецца асобнай жэраб'ёўкаю.

8. Грамадзяне, прызначаныя да службы ў камандах абслугоўваньня і няпрынятыя на службу па сваёму здароўю ці з'явіўшыся лішнімі, і так сама грамадзяне, якія адбываюць службу ў камандах пры тэрытарыяльных частках, абавязаны выплачваць адумасловы ваенны падатак.

9. Стаўкі і парадак спаганьня адумасловага ваеннага падатку, наказанага ў арт. 8, даручаецца ў карацейшы тэрмін выпрацаваць народнаму камісарыяту грашовых спраў Саюзу ССР, водлуг згоды з Рэволюцыйным Ваенным Саветам Саюзу ССР і падаць на зацьверджаньне Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР.

10. Як праслужаць два гады ў камандах абслугоўваньня, наказаныя ў арт. 1 грамадзяне залічаюцца ў запас, з якога прызываюцца з абвесткаю мабілізацыі і ў ваенны час, дзеля абслугоўваньня арміі, як у тылу, гэтак і на фронце.

11. Скаргі грамадзян на пастановы прызыўных камісіяў аб прызначэньні іх у каманды абслугоўваньня падаюцца праз прызыўныя камісіі, якія павінны ў тродзёны тэрмін адсылаць іх са сваімі заключэньнямі і з усімі маючыміся матар'яламі на разгляданьне прэзыдыумаў належных выканаўчых камітэтаў. Вырашэньні апошніх лічуцца канчатковымі.

12. Нявыкананьне правілаў прызыву і праходжаньня службы ў камандах абслугоўваньня караюцца ў агульным карачынным парадку, роўна з нявыкананьнямі правілаў прызыву і праходжаньня службы ў радах чырвонай арміі.

13. Рєвалюційнаму Ваєннаму Савету Саюзу ССР даєцца права выдаваць інструкцыі па ужываньню гэтае пастановы.

*Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманай.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.*

14 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.
Агалошана у № 62 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
ад 15 сакавіка 1924 г.

77. Аб выпуску сялянскае выйгрышнае пазыкі.

У мэтах палягчэньня сялянскаму насельніцтву выплаты адзінага сельска-гаспадарчага падатку, а так сама дачы магчымасьці зручнага і выгоднага зьмяшчэньня сваіх зьбераганьняў, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Выпусьціць дзяржаўную сялянскую выйгрышную пазыку на суму 50,000,000 руб. золатам тэрмінам з 1 красавіка 1924 г. па 31 сьнежня 1926 г. уключна, на ніжэйнаступных падставах.

2. Пазыка ўносіцца ў кнігу дзяржаўных пазыкаў Саюзу ССР пад назваю „Сялянская выйгрышная пазыка 1924 году“.

3. Сялянская выйгрышная пазыка выпушчаецца асобнымі сэрыямі па 5,000,000 руб. золатам кожная, у аблігацыйных рублёва (з адным нумарам), трохрублёвае (з трыма нумарамі) і пяцірублёвае (з пяццю нумарамі) вартасьці.

4. Выпускная цана аблігацыйнаў назначаецца ў 85 капеек за адзін рубель.

Увага. Па гэтай цане аблігацыйнаў выпушчаюцца ў працягу ўсяго часу перадплаты, працяг якога вызначаецца народным камісарыятам грашовых справаў. Па закончаньні часу перадплаты народнаму камісарыяту грашовых справаў даецца ўстанавіць прадажную цану аблігацыйнаў, якая, аднак, не павінна быць ніжэй выпускной цаны.

5. Па аблігацыйных пазыкі вытвараюцца тыражы выйгрышаў усяго 8 тыражаў. Тэрмін тыражоў, а так сама парадак іх вытворчасці даецца вызначыць народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР.

Першы тыраж выйгрышаў назначаецца не пазьней 1 лістападу 1924 году.

6. Агульны лік выйгрышаў вызначаецца у 177.200 на суму—2.000.000 (два мільёны) рублёў золатам, як:

80 выйгрышаў па 1.000 рублеў.	
1.200	100
8.000	50
20.000	25
50.000	10
100.000	5

У кожны тыраж разыгрываецца аднаведны лік выйгрышаў на кожную сэрыю пазыкі.

Увага. Кожны выйгрыш падае на асобны нумар. На пяцірублёвую (з пяццю нумарамі) і на трохрублёвую (з трыма нумарамі) аблігацыйнаў можа адначасова выпасьці аднаведна пяць і тры выйгрышы.

7. Працэнтны прыбытак па аблігацыйных пазыкі выплачваецца па купонам тэрміновым на 1 лютага 1925 г. і 1 лютага 1926 г. велічыняю у 5%, з назоўнай цаны аблігацыйнаў.

8. Аблігацыйнаў сялянскае пазыкі у 1924, 1925 і 1926 г.г. прымаюцца па назоўнай іх цане у выплату адзінага сельска-гаспадарчага падатку. Пры ўзносе аблігацыйнаў у выплату адзінага сельска-гаспадарчага падатку, купоны, якім наступіў тэрмін (арт. 7), залічываюцца у выплату падатку.

9. Аблігацыйнаў сялянскае пазыкі могуць закладавацца і прадавацца.

10. Аблігацыйнаў пазыкі прымаюцца велічыняю у 75% іх назоўнай цаны у залог па дзяржаўным падрадам і дастаўкам, а таксама для забясьпечаньня ссудаў, выдаваемых сельска-гаспадарчымі банкамі і таварыствамі сельска-гаспадарчага рэдыту.

11. Аблігацыйнаў пазыкі і зьдзелкі з аблігацыйнаў пазыкі не падлягаюць абкладаньню якімі б там ня было агульнадзяржаўнымі ці мясцовымі падаткамі і зборамі.

Выплачваемыя трымацелям пазыкі выйгрышы так сама зваліяюцца ад усякага абкладаньня і ня ўходзяць у вылічэньне агульнай сумы прыбытку, абкладаемага прыбыткава-памаэнтным падаткам.

12. Выкуп аблігацыйнаў сялянскае выйгрышнае пазыкі робіцца з 1 красавіка па 31 сьнежня 1926 г., праз выплату трымацелям аблігацыйнаў іх назоўнае цаны. Парадак вытворчасці выкупу ўстанавіваецца народным камісарам грашовых справаў Саюзу ССР.

13. Для адтрыманьня выкупной сумы (арт.), працэнтнага прыбытку па аблігацыйных пазыкі (арт. 7) і для заявак на адтрыманьне выйгрышаў, у інтэрасах трымацеляў пазыкі, ўстанавіваецца льготны трохгадовы тэрмін з дня закончаньня выкупу г. ё. з 1 студзеня 1927 г., пасля чаго трымацелі не падатыя вымаганьняў аб выплаце выкупной цаны аблігацыйнаў, аплаце тэрміновых купонаў і выдачы выйгрышаў, трацяць права на адтрыманьне належачых ім сумаў.

*Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманай.
Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.
Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енунідзе.*

19 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.
Агалошана у № 65 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР
ад 20 сакавіка 1924 г.

78. Аб ўстанавленьні адлічэньня у мясцовыя сродкі ад асобнага збору з рахункаў, падаваемых гасьцініцамі, рэстаранамі і іншых падобнымі прадпрыёмствамі.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Устанавіць адлічэньне у мясцовыя сродкі ад асобнага збору з рахункаў, падаваемых гасьцініцамі, рэстаранамі і іншымі падобнымі прадпрыёмствамі (Весьнік ЦВК, СНК і СПА Саюзу ССР 1923 г., № 8, арт. 226) велічыняю у 25% паступленьняў гэтага збору па кожнай губэрні (краіне).

2. Даноўніць арт. 36 часовага палажэньня аб мясцо-

вых грашах (Пастановы 3-й сєсіі ЦВК Саюзу ССР 1923 г., п. IV, „6“) пунктам „3“ наступнага зьместу:
„3) ад асобнага збору з рахункаў, падаваемых гасцініцамі, рэсторанамі і іншымі подобнымі прадпрыёмствамі на падставе пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Саюзу ССР ад 15 лістапада 1923 г. (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА

Саюзу ССР 1923 г., № 8, арт. 226), велічыню у 25% наступленьняў гэтага збору на кожнай губэрні (краіне).

Старшыня ЦВК Саюзу ССР Н. Нарыманаў.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменеў.

Сэкрэтар ЦВК Саюзу ССР А. Енукідзе.

21 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмель.

Агалашана у № 69 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 25 сакавіка 1924 г.

Пастановы і загады Савету Народных Камісараў

Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік

79. Аб прымуковым разьмярканьні дзяржаўнае 6% выгышнае пазыкі сярод прыватных падрадчынаў, дастаўнікаў і камісіянераў у лік выплаты водлуг умоваў, зробленых пасья 18 верасьня 1923 г.

Каб як найраўней разьмяркаваць дзяржаўную 6% залатую выгышную пазыку сярод усіх колаў заможнага насельніцтва, Савет Народных камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Разьмяркаваць, водлуг ніжэй паданых падставаў, аблігацыі дзяржаўнае 6% выгышнае пазыкі сярод прыватных прадпрыёмстваў і асобаў, зрабіўшых пасья 18 верасьня 1923 г. ўмовы наконт паграду, дастаўкі і камісійнага даручэньня з дзяржаўнымі (у тым ліку камунальнымі), коопэрацыйнымі і прыватнымі ўстановамі і прадпрыёмствамі.

2. Памянёныя у арт. 1 установы і прадпрыёмствы, выплачваючы прыватным падрадчыкам і дастаўнікам сумы, належачыя ім водлуг умоваў, зробленых пасья 18 верасьня 1923 г., 15% сумы кожнае выплаты павінны выплаціць аблігацыямі 6% выгышнае пазыкі.

3. Адтрымоўваючым камісійную ўзнагароду за даручэньні, ўзятыя імі ад памянёных у арт. 1 устаноў і прадпрыёмстваў пасья 18 верасьня 1923 г., абавязкова выплачваецца, у лік камісійнае ўзнагароды, пры кожнай выдачы ж, 20% выплачываемай суммы аблігацыямі 6% выгышнае пазыкі.

4. Калі частка выплаты водлуг ўмовы наконт паграду і дастаўкі, а гэтак жа водлуг камісійнага абавязальства і даручэньня ужо зроблена, бяз выдачы у лік выплаты аблігацыяў пазыкі у вышэй паказанай велічыні, то гэткая выдача робіцца пры другой чарговай выплаце, як задатак да належача, водлуг гэтае апошняе выплаты, выдачы аблігацыяў, на суму, не перавышваючую, аднак, велічыні гэтае выплаты.

5. Каб выдаваць аблігацыі падрачыкам, дастаўнікам і камісіянерам водлуг паказаных падставаў, памянёныя у арт. 1 установы і прадпрыёмствы павінны набыць аблігацыі у мясцовых аддзелах грашовых справаў, водлуг асобных заяваў, якія не падпадаюць пад аплату гэрбавым зборам. Пры гэтым на аблігацыях, якія набываюцца каб выдаваць у лік выплату, якія датычацца тэрмінаў да 1 студзеня 1924 г. органамі грашовых

справаў павінна рабіцца паметка аб заневоленьні прымаць памянёныя аблігацыі у заклад і катыроўкі іх на біржы.

Пералічанья вышэй установы і прадпрыёмствы павінны мець гэтакім аблігацыям дакладны ўчот, а належачыя аддзелы грашовых справаў рэгістраваць прадаваемыя на гэтай падставе аблігацыі пазыкі у асобных сьпісах, з паказаньнем назвы устаноў і прадпрыёмстваў, адтрымаўшых аблігацыі і нумароў гэтых аблігацыяў.

Увага. Памянёнае у гэтым артыкуле заневоленьне прымаць у заклад і катыраваць на біржы аблігацыі, разьмяркоўваемыя водлуг гэтае пастановы, мае моц да 1 студзеня 1925 году.

6. Ня выкананьне гэтае пастановы урадавымі асобамі дзяржаўных і коопэрацыйных устаноў і прадпрыёмстваў, а гэтак жа прыватнымі асобамі караецца водлуг аднаведных артыкулаў угалоўных кодэксаў саюзных рэспублікаў.

7. Гэтую пастанову зьдзейсьніць па тэлеграфу.

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.

Кіраўнік Справамі СНК Саюзу ССР О. Гарбуноў.

Сэкрэтар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.

19 лютага 1924 г. Москва—Крэмель.

Агалашана у № 47 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 26 лютага 1924 г.

80. Аб зацьвержаньні дыфэрэнцыянага мытнага тарыфу дзеля тавараў, якія прывозяцца і вывозяцца праз Мурманскі порт.

Дзеля адмены пастановы Савету Народных Камісараў РСФСР ад 23 траўня 1923 г. аб дыфэрэнцыяльных мытных стаўках на тавары, якія прывозяцца і вывозяцца праз Мурманскі порт (Зб Зак. РСФСР 1923 г., № 49, арт. 487), Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

Зацьвердзіць наступны дыфэрэнцыяльны мытны тарыф дзеля тавараў, якія прывозяцца і вывозяцца праз Мурманскі порт:

Арт. арт. мытнаго тарифу.	НАЗВА ТАВАРА Ё.	Сїдка з мытных ставок з 100 кілїграмаў у руб. кап. золатам.			
		У часы летняга плавання з 15 красавіка на 15 лістападу.		У часы зімняга плавання з 16 лістападу на 14 красавіка.	
А. Тавары янія прывозяцца.					
2 п. 1	Рыс гатовы	Бяз	мытна	Бяз	мытна
3 " 1	Мука ўсякая	"	"	"	"
3 " 2, 3	Крупы	3	"	8	"
5 " 1, 2, 3	Агародніна	3	—	8	—
18 " 1	Кава сырая зярнятамі	11	—	11	—
20 " 1	Гарбата ўсякая, акрамя у цаглянах	11	—	11	—
22 " 1-а	Цукар-сырэц	6	10	6	10
24 " 4	Выпаранае і сухое малако	3	—	3	—
33 " 2	Соль дзеля варыва	Бяз	мытна	Бяз	мытна
37 " 4	Селядцы высаленыя і выкачаныя	2	10	2	10
51 " 1 і 2	Сала ад жывёлаў, варволь, рыбі жыр і іншае	2	40	3	70
54 " 1, 2	Кожы і шкуры нявырабленыя	Бяз	мытна	Бяз	мытна
55 " 1, 2, 3, 4 і 5	Кожы вырабленыя	10	40	12	80
57 " 1 і 7	Абшчэ і пасы	13	40	13	40
62 " 5-6	Копра і рыцынавае насенне	Бяз	мытна	Бяз	мытна
82 " "	Кань-фоня і галіпот	3	—	4	60
88 " 1	Гума, гутаперга і балата сырыя	Бяз	мытна	Бяз	мытна
143 " 1	Медзь у штыках, злітках і літах	4	20	4	20
143 " 2 і 3	Медзь у лістах, пружах і палосах	13	40	14	60
144 " 2	Волаво у лістах	Бяз	мытна	Бяз	мытна
146 " 1 і 2	Сьвінец у літах і сьвінках, у ломе, ролях і лістах	"	"	"	"
147 " 1 і 2	Цына у сьвінках, ломе і лістах	"	"	"	"
150 " 1, 2 і 3	Чыгун у сираве (отліўкі і вырабы з чыгуна)	2	40	3	—
151 " "	Жалезныя і сталёвыя кутыя і штампаваныя вырабы	4	30	5	20
152 " "	Жалезныя і сталёвыя вырабы кательнае работы (катлы, магазыны, бакі, трубы і інш.)	2	40	3	70
153 " 1 і 2	Жалезныя і сталёвыя вырабы, абробленыя, абточаныя, налірованыя і іншым чынам абробленыя, у тым ліку вінты дзеля дрэва	4	90	6	10
154 " 1 і 2	Вырабы з матар'ялаў, названых у арт. 141, няхай нават з каліровымі берагамі і узорамі	6	10	7	90
155 " 1 і 2	Дрот жалезны, сталёвы і медны	4	90	6	10
156 " 1	Драцяныя вырабы жалезныя і сталёвыя, карды, канаты і тросы драцяныя	4	90	6	10
156 " 2 і 3	Драцяныя вырабы з медзі, электрычныя кабелі	13	40	15	30
160	Ручныя сельска-гаспадарчыя інструменты	2	40	4	90
161	Інструменты ручныя дзеля рэмесл., мастацкіх фабрыкаў і заводаў	4	30	5	20
167 " 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9 і 10	Машыны і апараты і іх часткі і належнасці, акрамя машынаў с.-х., швейных і пішучых	2	40	3	70
167 " 1-6 і в	Машыны швейныя і пішучыя	11	—	13	40
167 " 5 і 11-6	Сельска-гаспадарчыя машыны і прылады і іх часткі	1	50	2	10
179 " 1	Хлапок-сырэц	Бяз	мытна	Бяз	мытна
179 " 2	Джут-сырэц	4	90	6	10
181	Шэрсць і душа нячосаная і няпрадзеная	4	90	6	—
187 і 188	Папяровыя шканы, суравыя, беленыя, мерсерізаваныя, крашаныя, набіўныя і нярэзатканныя	15	20	15	20
190	Канаты, вярочкі, бчоўкі і селі	4	60	4	60
191	Мяшкі джутовыя, халстовыя і з кенефы, а гэтак сама тоўстыя мяшчоны і запакованыя тканіны з джуту і кенефы	3	—	3	—
192	Тканіны з джуту, кенефы, лёну, пенькі і інш., запакованыя у яшчыкі	15	20	15	20
192	Тканіны з джуту, кенефы, лёну, пенькі і інш., не запакованыя у яшчыкі	4	90	4	90
198	Шэрсцяныя войлакі і матар'ялы з войлакаў	15	20	15	20
199 і 200	Шэрсцяныя тканіны ўсякія	15	20	15	20
201	Пасы з шэрсці вярблюдаў	15	20	15	20
203	Бесканечныя палотны з шэрсці дзеля ужывання на фабрыках	15	20	15	20
Б. Тавары янія вывозяцца.					
6	Кішкі, трыбухі жывёлаў:				
	1) Мокрапасоленыя	—	90	1	50
	2) Сухія	1	80	2	40
13	Мяккія рэчы (пушніна ўсякая)	15	20	21	40
20	Дён чосаны, тропаны і сырэц	—	90	1	50

19 лютага 1924 г. Москва—Кремль.
Агалошана у № 49 „Известий ЦВК Саюзу ССР“
ад 28 лютага 1924 г.

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рыкаў.
Кіраўнік справам СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў
Сэкретар СНК Саюзу ССР Л. Фоцьева.

81. Аб парадку выдачы дазвонаў на прыезд з-за кардону ў межы Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

У дадатак і дзеля вытлумачэння арт. 1 палажэння аб сталай камісіі Савету Працы і Абароны на упарадкаванню сельска-гаспадарчае і прамысловае імiграцыі, зацверджанага СНК РСФСР 28 лістапада 1922 г. (Зб. Зак. РСФСР 1922 г., № 79, арт. 997), Савет Народных Камісараў Саюзу ССР **пастанаўляе:**

1. Дазвол на прыезд у межы Саюзу ССР асобам замежнага грамадзянства, прыбываючым у межы Саюзу ССР з мэтай скарыстання сваёй працы у прамысловасці або сельскай гаспадарцы, у парадку групавым ці адзіночным (прамысловым і сельска-гаспадарчым імiгрантам), выдаецца належнымі органамі народнага камісарыяту па замежным справам пiйначы, як па згодзе з камісіяй Савету Працы і Абароны на упарадкаванню сельска-гаспадарчае і прамысловае імiграцыі.

2. Дазвол на прыезд асобам, прыбываючым ў межы Саюзу ССР на кароткі час жыць з дыплёматычнымі, політычнымі, гандлёва-прамысловымі і іншымі, апрача прадгледжаных у арт. 1, мэтамі, выдаецца належнымі органамі народнага камісарыяту замежных справаў без папярэдняга ўлагоджання пытання з камісіяй Савету Працы і Абароны на упарадкаванню сельска-гаспадарчае і прамысловае імiграцыі.

3. Даручыць народнаму камісарыяту замежных справаў, водлуг згоды з сталаю камісіяй СПА на упарадкаванню сельска-гаспадарчае і прамысловае імiграцыі выпрацаваць інструкцыю аб парадку прыезду ў межы Саюзу ССР асобаў, зьберагаючых і аднаўляючых савецкае грамадзянства (рээмігрантаў).

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.

Кіраўнік справам СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.

Сэкратар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.

19 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

82. Аб адумysłовых сродках для забяспечаньня дзяржаўнае аховы культурных каштоўнасьцяў.

З мэтай матар'яльнага забяспечаньня дзяржаўнае аховы культурных каштоўнасьцяў: музэяў, помнікаў мастацтва, старыны, народнага быту і г. п. і скарачэння выдаткаў дзяржавы па ахове памянёных каштоўнасьцяў, Савет Народных камісараў Саюзу ССР **пастанаўляе:**

1. Саветам народных камісараў саюзных рэспублік даецца права дазваляць народным камісарыятам асьветы аўтаномных рэспублік мець адумysłовых сродкі, атрымліваю:

а) ад спагнаньня платы за ўход, прадажы аднаведных выданьняў, права на выданьні;

б) ад эксплёатацыі зямельных вучасткаў, будоваў і інш. маемасьці, ня маючых гістарычна-мастацкага значаньня, але звязаных з музэямі, дварцамі, цэрквамі, манастырамі, паркамі, запаведнікамі і інш., знаходзячымся у веданьні народных камісарыятаў асьветы.

2. Парадак ужываньня гэтае пастановы ўстанаўліваецца саветамі народных камісараў саюзных рэспублік.

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.

Кіраўнік справам СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.

Сэкратар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.

19 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

Агалошана у № 71 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 27 сакавіка 1924 г.

83. Аб дазволу часовага вольнага (бяз ліцэнцыяў) прывозу буйнае рабочае жывёлы і коняў праз кардон з заходнім Кітаям.

Для вынятку з дзеючых законапалажэнняў аб замежным гандлі, Савет Народных Камісараў Саюзу ССР **пастанаўляе:**

1. Часова, на тэрмін да 1 ліпеня 1924 г. дазволіць вольны (без абавязковага браньня ліцэнцыяў народнага камісарыяту замежнага гандлю) прывоз буйнае рабочае жывёлы і коняў праз кардон з заходнім Кітаям.

2. Даручыць народнаму камісарыяту замежнага гандлю ў тыднёвы тэрмін вызначыць дзеля кожнае катэгорыі жывёлаў колькасьць галоў, дапушчаемых да вольнага прывозу з тым, каб вартасьць ўсяго контынгенту аднавідала велічыні крэдытаў, адпушчаных на закупку жывёлы для Ферганскае краіны.

3. Прывоз коняў і рабочае жывёлы у межах, перавышаючых паказаны у арт. 2, контынгент, пад падае над агульны парадак.

Старшыня СНК Саюзу ССР А. Рынаў.

Кіраўнік справам СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.

Сэкратар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.

19 лютага 1924 г. Масква—Крэ́мль.

84. Аб парадку разьмяриваньня сумаў, сабраных ад рэалізацыі контрабандных тавараў, конфіскаваных мытнымі органамі.

Дзеля з'іначаньня арт. 3 пастановы СНК РСФСР ад 14 ліпеня 1922 г. аб прэміраваньні асобаў, затрымаўшых контрабанды і рэалізацыі конфіскаванае мытнымі ўстановамі і безгаспадарнае маемасьці (Зб. Зак. 1922 г., № 45, арт. 554) і арт. 3 інструкцыі аб парадку прэміраваньня затрымаўшых контрабанду, зацвержанай СНК РСФСР 22 верасня 1922 г. (Зб. Зак. РСФСР 1922 г., № 61, арт. 778), Савет Народных Камісараў Саюзу ССР **пастанаўляе:**

1. З сумаў, сабраных ад рэалізацыі конфіскаваных мытнымі органамі контрабандных тавараў, апрача памянёных у арт. 2 гэтае пастановы, 30% ідзе ў прыбытак Аб'яднанага Дзяржаўнага Політычнага Упраўленьня на паліпшэньне снабжэння харчамі і рэчамі пакардонных войскаў Аб'яднанага Дзяржаўнага Політычнага Упраўленьня, а рэшта, за адлічэннем ад іх сумаў на судовыя выдаткі, перавозку і рэалізацыю, разьмяркоўваецца наступным чынам (лічучы астаўшучую суму за 100%.

а) пры затрыманні контрабанды супрацоўнікамі мытных органаў—33% прамым затрымацелям, 20%—непрамым, 30%—адпаведнай мытнай акрузе і 17%—належным органам Аб'яднанага Дзяржаўнага Політычнага Упраўлення; пры адсутнасці непрыхватных затрымацеляў, належачыя ім 20% перадаюцца галоўнаму мытнаму упраўленню;

б) у ва ўсіх іншых выпадках затрыманьня, апрача паказанага у п. „а“ арт. 1,—33% прамым затрымацелям, 20%—непрамым, 47%—належным органам Аб'яднанага Дзяржаўнага Політычнага Упраўлення; пры адсутнасці непрыхватных затрымацеляў, належачыя ім 20% перадаюцца Аб'яднанаму Дзяржаўнаму Політычнаму Упраўленню.

Увага. Калі праносчыкі контрабанды не затрымалі, дык прамыя і непрыхватныя асобы, затрымаўшыя іх, адтрымліваюць прэмію у палавіннай, проці паказанага у п. п. „а“ і „б“, велічыні, а застаўшаяся палова йдзе у прыбытак Аб'яднанага Дзяржаўнага Політычнага Упраўлення на паліпшэньне снабжэньня харчамі і рэчамі пакардоннай аховы.

2. Сумы, адтрымліваемыя за канфіскаваньня і перадаваныя належным ведамствам рэчы воінскага знаражэньня, аружжа, ўзрыўчатых матарыяў, апараты да лятаньня, сьпірт і сьпіртковыя папіткі, а роўна пеня, спачыная на падставе арт. арт. 12—15 палажэньня аб мытнай ахове (Зб. Зак. РСФСР 1922 г., № 58, арт. 734), разьмяркоўваюцца у парадку пастановы СНК Саюзу ССР ад 20 ліпеня 1923 г. аб прэміраванні затрымаўшых контрабандныя рэчы, перадаваемыя дзяржаўным органам (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 3, арт. 92).

3. Гэта пастанова ажыццяўляецца з 15 сакавіка 1924 г.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР Л. Каменю.

Кіраўнік Справам СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.

Сэкрэтэр СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.

26 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 61 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 14 сакавіка 1924 г.

85. Аб парадку ужываньня пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1924 г. аб абавязных разьліках народнага камісарыяту шляхаў зносін з дзяржаўнымі ўстановамі і дзяржаўнымі прадпрыемствамі па прэтэнзіям, паўстаўшым да 1 кастрычніка 1923 г.

Для вытлумачэньня пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г. аб ўзаемных разьліках народнага камісарыяту шляхаў зносін з дзяржаўнымі ўстановамі і прадпрыемствамі па прэтэнзіям, паўстаўшым да 1 кастрычніка 1923 г. (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 8, арт. 224), Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Вытлумачэньню і ўрэгуляваньню парадкам, прадгледжаным у арт. арт. 1, 2 і з пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г. падлягае, у межах, устаноўленых артыкуламі 2 і 3 гэтай пастановы, толькі задоўжанасьць самога народнага камісарыяту шляхаў зносін і такіх пад'ўладных апошнему і абедзю ўважваючых патрэбы дзяржаўнага транспарту

органаў, якія згодна дзеючых аб іх палажэньняў, поўнасьцю ці часткаю утрымліваюцца на дзяржаўным бюджэту (кіраўніцтва і упраўленьні чыгунак, адбудовчыя арганізацыі і г. п.); на пад'ўладныя ж народнаму камісарыяту шляхаў зносін установы і прадпрыемствы, поўнасьцю пераведзеныя на пачаткі камэрцыйнага разьлічэньня, у па асабовасьці, на марекія і рачныя дзяржаўныя паравозствы, дзейнасьць пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г. не пашыраецца.

Увага. Пагажэньне ўзаемных прэтэнзіяў дзяржаўных паравозстваў паміж сабой і з іншымі органамі народнага камісарыяту шляхаў зносін робіцца ўнутрыведасьцьвенным парадкам, а звязаныя з такімі разьвязваюцца народным камісарыятам шляхаў зносін.

2. Дзейнасьць пастановы ад 14 лістападу 1923 г. пашыраецца на памянёныя у ім прэтэнзіі, паўстаўшыя паміж паказанымі у папярэднім артыкулу органамі народнага камісарыяту шляхаў зносін і ўсімі дзяржаўнымі ўстановамі і дзяржаўнымі прадпрыемствамі Саюзу ССР і саюзных рэспублік, у тым ліку утрымліваючыся на мясцовым бюджэту, але не пашыраецца на акцыянэрныя таварыства, ід якіх фактычна прымае удзел, апрача дзяржаўнага гэтак сама і прыватны капітал.

3. Дзеючы на правах паўнамоцнага органу улагоджэньня, утвораная на падставе арт. 1 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г. часовая камісія улагоджэньня прымае да свайго разгляданьня справы па прэтэнзіям як спрэчным, гэтак і бізспрэчным, г. ё. прызнаным ужо канчатковым вырашэньнем кампэтэнтнага суду ці іншае ўрадовае ўстановы, адбыўшыся да 14 лістападу 1923 г. пры чым камісія належыць права вырашэньня спрэчных прэтэнзіяў водлуг істотнасьці або, у выпадку прызнанай ёю неабходнасьці ў гэтым, звароты гэтых дамаганьняў да папярэдняга судовага разьбірацельства. Вырашэньне ж сваё наконт пытаньня аб парадку і спосабах ліквідаваньня задоўжанасьці часовай камісія улагоджэньня, па закончаньні ўскладзена на яе працы, падае на зацьверджэньне Савету Працы і Абароны.

4. Адпаведна з артыкулам з гэтай пастановы, судовыя і іншыя ўрадовыя установы, у пасобнасьці арбітражныя камісіі, заканчываючы разгляданьнем ўсе знаходзячыся да часу выданьня гэтай пастановы у іх вытворчасці і падпадаючыя под дзейнасьць арт. 2 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г. вымаганьні і дамаганьні, зараз ж паведамляюць часовай камісіі улагоджэньня копіі прынятых імі вырашэньняў або пастановаў. Узбуржэньне ж у судовых і іншых ўрадовых ўстановах, у пасобнасьці, у арбітражных камісіях новых справаў гэтай катэгорыі, апрача дамаганьняў і прэтэнзіяў, пазначаных у арт. арт. 3 і 4 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г. дацшчаецца найначы, як пры прысутнасьці пасьведчанага дзеля гэтага згоды часовай камісіі улагоджэньня.

5. Да ліку прэтэнзіяў, выявіўшыся з перавозак і іншых прыслугаў транспарту, дадзеныя у централизованым парадку (п. „а“ арт. 2 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г.), адносяцца

толькі грашовыя вымаганні за перавозкі і іншыя прыслугі трыаспарту, якія даваліся па пастановам законадаўчых органаў ці па загадам народнага камісарыяту шляхаў зні осін з наступным разлічэннем праз цэнтральныя установы народнага камісарыяту шляхаў зносін.

6. Устаноўлены арт. 3 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лістападу 1923 г. скасаваны даўнейшы тэрмін дзеля заявы парадкам, прадгледжаным у статце чыгунак, вымаганьняў і дамаганьняў выяўляючыхся з дагавору перавозкі па чыгункам, не пашыраецца на вымаганьні, не прадгледжаныя у п. п. „а“ і „б“ арт. 2 памянёнае пастановы ад 14 лістападу 1923 г.

*Нам. Старшынні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.
Кіраўнік Справамі СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкратар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.*

26 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 62 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 15 сакавіка 1924 г.

86. Аб дазволу безліцэнзійнага прывозу і вывозу тавараў праз кардон з Манголіяй і Уранхаям.

Дзеля вынятку з пастановы СНК РСФСР ад 12 красавіка 1923 г. аб кантынгентнах, ліцэнзійных і пасведчаньнях на прывоз і вываз (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 40, арт. 424) Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Дазволяць на кардону Саюзу ССР з Манголіяй і Уранхаям прывоз у межы Саюзу ССР сырызны і рэчаў харчаваньня мангольскага і уранхайскага паходжэньня, а гэтак жа вываз у межы Манголіі і Уранхаю ўсялякіх тавараў, паходжэньне з Саюзу ССР,—без падачы устаноўленых дакумэнтаў, пасведчваючых права вывазу і прывозу.

2. Тавары, якія прывозяцца і вывозяцца праз кардон з Манголіяй і Уранхаям водлуг арт. 1 гэтае пастановы, належыць пранушчаць праз кардон без падачы пасведчаньняў аб іх панаходжэньні.

*Нам. Старшынні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.
Кіраўнік Справамі СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкратар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.*

29 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

87. Аб адмене вывазнае мыты на грэжу.

Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе: Выкласць артыкул 21 мытнага тарыфу па вывазному гандлю, зацверджанага СНК Саюзу ССР 17 студзеня 1924 г., у наступнай рэдакцыі:

Арт. 21 шюк:

1. Боканы цэлыя . . . . . 1 кг. бр. 25 кап.
2. Боканавы бракус і шаўковыя адбросы ўсіх гатункаў і назваў . . . . . бязмытна.
3. Грэжа ўсякая . . . . . бязмытна.

*Нам. Старшынні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.
Кіраўнік Справамі СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкратар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.*

4 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

88. Аб парадку выкупу савецкіх грашовых знакаў, на якіх не пазначана вартасць у цвѣрдай валюце.

З прычыны ўкараненьня у звароце цвѣрдае валюты і з мэтай, каб спаўна спыніць страты, якія маюць працоўныя масы і народная гаспадарка ад здешавеньня савецкіх грошаў, Савет Народных Камісараў Саюзу ССР, на падставе арт. 4 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 14 лютага 1924 году аб спыненні выпуску (эмісіі) Савецкіх грошаў, каштоўнасьць каторых не пазначана у цвѣрдай валюце (Веснік ЦВК, СНК і СПА 1924 г., № 2, арт. 39), пастанаўляе:

1. Узяцца за выняцьце з звароту савецкіх грошаў, на якіх не азначана каштоўнасьць у цвѣрдай валюце, шляхам выкупу іх па цвѣрдаму курсу.

2. Цвѣрды курсе памянёных у арт. 1 савецкіх грошаў паставіць з 10 сакавіка 1924 г. ў рубель золатам за 50.000 рублёў грашамі ўзору 1923 г. Аднаведна гэтайму вызначыць наступныя цвѣрддыя парытэты купюраў грошаў ўзору 1923 году:

500 р. грам. зн. ўзору 1923 г. адпавядаюць 1 кап. срэбрам.	
1.000 " " " " " " " "	2 " "
5.000 " " " " " " " "	10 " "
10.000 " " " " " " " "	20 " "
15.000 " " " " " " " "	30 " "
25.000 " " " " " " " "	50 " "

3. Застаючыся у хаду грошы ўзору 1923 году абавязкова павінны прынімацца дзяржаўнымі, коопэрацыйнымі і прыватнымі ўстановамі, прадпрыемствамі і асобамі водлуг вызначанага у арт. 2 гэтае пастановы курсу па 10 красавіка 1924 г. уключна. Прыёмка грошаў ўзору 1923 г. дзеля выплатаў скарбніцамі народнага камісарыяту грашовых справаў і дзяржаўнага банку і адмен іх гэтымі скарбніцамі на цвѣрддыя грошы рабіць па 30 красавіка 1924 году уключна.

Увага, Купюры савецкіх грошаў вартасцю менш 500 рублёў ўзору 1923 г. прымаюцца на адмен ў тым разе, калі падаецца іх на суму ня менш 500 р. ўзору 1923 г.

4. Спыніць з 25 сакавіка 1924 г. выдачу у зварот памяненых у арт. 1 савецкіх грошаў з скарбніцаў народнага камісарыяту грашовых справаў і дзяржаўнага банку.

*Нам. Старшынні СНК Саюзу ССР Л. Каменей.
Кіраўнік Справамі СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкратар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.*

7 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 58 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 9 сакавіка 1924 г.

89. Аб парадку заявы прэтэнзіяў наконт даўгоў галоўнага выставачнага камітэту і Сельска-Гаспадарчае і Кустарна-Прамысловае выстаўні Саюзу ССР.

1. Усе прэтэнзіі да галоўнага выставачнага камітэту і Сельска-Гаспадарчае і Кустарна-Прамысловае выстаўкі Саюзу ССР, вынікаючыя з узаемаадносінаў паміж галоўным выставачным камітэтам і яго контрагентамі, паўстаўшых да 1 кастрычніка 1923 г. павінны

быць паданы у ліквідацыйную камісію народнага камісарыяту земляробства РСФСР па справах галоўнага выставачнага камітэту не пазьней 10 красавіка 1924 г.

2. У заявах павінны быць абзначаны дакладныя сумы прэтэнзіі і іх падставы.

3. Усе прэтэнзіі, не паданыя паказаным у арт. 1 і 2 парадкам касуюцца.

4. Падача патрэбаваньняў праз суд або адміністрацыйным парадкам водлуг заяўленых у ліквідацыйную камісію прэтэнзіяў дазваляецца толькі пасля 1 красавіка 1924 г. калі да гэтага часу ня выдзе водлуг іх здавальненьня.

5. Заявы прэтэнзіі ў камісію ў парадку гэтае пастановы не перарываюць ходу вызначаных тэрмінаў даўнасьці.

*Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.
Кіраўнік Справамі СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкрэтар СНК Саюзу ССР Л. Фаціева.*

10 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 70 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 26 сакавіка 1924 г.

90. Аб з'іначаньні арт. 3 палажэньня аб цэнтральным камітэце наконт перавозак.

Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе: Выкласці арт. 3 палажэньня аб цэнтральным камітэце наконт перавозак (Зб. Зак. РСФСР 1922 г., № 79, арт. 985; Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 8, арт. 238) у наступнай рэдакцыі:

„Арт. 3. У склад цэнтральнага камітэту наконт перавозак, апрача старшыні камітэту, ўваходзяць:

а) начальнік цэнтральнага упраўленьня чыгуначнага транспарту;

б) два прадстаўнікі вышэйшага савету народнае гаспадаркі Саюзу ССР;

в) па аднаму прадстаўніку ад народнага камісарыяту замежнага гандлю, народнага камісарыяту па ваенным і марскім справам і усерасійскага цэнтральнага саюзу спажывецкіх таварыстваў.

Да разглядаўня пытаньняў, датычных ведамстваў, ня маючых прадстаўніка у камітэце, запрашаюцца адпаведныя прадстаўнікі належных ведамстваў, прычым ведамствы маюць права апратэставаньня вырашэньня камітэту у Савет Працы і Абароны.

Увага. Да сябраў камітэту назначаюцца сталыя намесьнікі“.

*Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.
Кіраўнік Справамі СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкрэтар СНК Саюзу ССР Л. Фаціева.*

11 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

91. Аб дачы бюро замежнай навукі і тэхнікі (БЗНТ) вышэйшага савету народнае гаспадаркі Саюзу ССР у Бэрліне правоў бязмытнага прывозу у межы Саюзу ССР сваіх пэрыядычных выданьняў.

Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе: Даць бюро замежнай навукі і тэхнікі (БЗНТ) вышэйшага савету народнае гаспадаркі Саюзу ССР права

бязмытнага прывозу у межы Саюзу ССР пэрыядычных выданьняў, выдаваемых памяўным бюро за-кардонам, на падставе ўвагі да арт. 3 пастановы СНК РСФСР ад 22 лістапада 1922 г. аб забароне дзяржаўным установам і прадпрыёмствам выдаваць неабходную ім літэратуру за кардонам (Зб. Зак. РСФСР 1922 г., № 78, арт. 976).

*Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.
Кіраўнік Справамі СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкрэтар СНК Саюзу ССР Л. Фаціева.*

11 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

92. Аб парадку выпуску пляжжных абавязацельстваў цэнтральнай скарбніцы народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР.

Дзеля з'іначаньня дэкрэту СНК РСФСР ад 7 лютага 1923 г. аб выпуску у зварот пляжжных абавязацельстваў цэнтральнай скарбніцы народнага камісарыяту грашовых справаў (Зб. Зак. РСФСР 1923 г., № 11, арт. 142) і пастановы Савету Працы і Абароны ад 26 ліпеня 1923 г., Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Дазволіць народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР з мэтай авансіраваньня разьлічэньняў па абавязацельствам дзяржавы выпушчаць у зварот пляжжныя абавязацельствы цэнтральнай скарбніцы народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР, пачынаючы з 1 красавіка 1924 г., на наступных падставах.

2. Абавязацельствы выпушчаюцца на агульную суму, вызначаему Саветам Працы і Абароны у зацьверджаемых ім месячных бюджэтных планах.

3. Абавязацельствы выпушчаюцца вартасьцю у 100, 250, 500 і 1000 р. золатам пад назваю „пляжжныя абавязацельствы цэнтральнай скарбніцы народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік“.

4. Абавязацельствы выпушчаюцца на трохмесячныя тэрміны. Пасьля наступленьня тэрміну пагашэньня абавязацельстваў народны камісарыят грашовых справаў робіць іх аплату грашамі водлуг падачы абавязацельстваў у цэнтральную скарбніцу народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР, а так сама у касы органаў грашовых справаў, на якія будзе ускладзен, загадам народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР адпаведны абавязак.

5. Па абавязацельствам налічаюцца процанты велічынею у 6% (шасьці) гадавых з дня выпуску абавязатальства па дзень іх аплаты.

6. Абавязацельствы прымаюцца народным камісарыятам грашовых справаў да аплаты у працягу аднаго году з моманту наступленьня тэрміну іх аплаты.

7. Абавязацельствы прымаюцца у заклад па дзяржаўным надрадам і дастаўкам.

*Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цурупа.
Кіраўнік Справамі СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.
Сэкрэтар СНК Саюзу ССР Л. Фаціева.*

15 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 63 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 15 сакавіка 1924 г.

93. Аб звальненні таварыства дапамогі ахвярам інтэрвэнцыі ад падаткаў і збораў.

Заслухаўшы зьвертаньне праўленьня таварыства дапамогі ахвярам інтэрвэнцыі Савет Народных Камісараў Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Звольць таварыства дапамогі ахвярам інтэрвэнцыі якіх бы ня было падаткаў і збораў, якія патрабуюцца рознымі дзяржаўнымі ўстановамі і органамі на абшары Саюзу ССР.

2. Звольць усіх грамадзян Саюзу ССР ад выплаты ўсякіх гэрбавых, натарыяльных, канцэлярскіх і іншых збораў, зьвязаных з афармленьнем дакумэнтаў, актаў і іншых даных, накіраваных таварыству дапамогі ахвярам інтэрвэнцыі ці органам апошняга.

3. Дазвольць безграшовую перасылку поштай ўселякай карэспандэнцыі, адрэсуемай грамадзянамі Саюзу ССР — таварыству дапамогі ахвярам інтэрвэнцыі ці органам апошняга.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цюрупа.

Кіраўнік Справаў СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.

Сэкрэтэр СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.

21 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 70 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 26 сакавіка 1924 г.

94. Аб працягу тэрміну прыняцьця ў плацяжы і да замены на цьвярдую валюту грашовых знакаў ўзору 1923 году.

Прымаючы пад увагу, з'явіўшыся ў звароце недахват ў разьменных знаках, а так сама нявыстарча-

ючую сьведомасьць насельніцтва Саюзу ССР аб тэрмінах спынення прыёму ў плацяжы і замене на цьвярдую валюту грашовых знакаў ўзору 1923 году, Саве- Народных Камісараў Саюзу ССР, аб з'значаньнем пастановы сваёй ад 7 сакавіка 1924 г. аб парадку выкупу савецкіх грашовых знакаў вартасьць якіх не азначана ў цьвярдай (Вєсьнік валюце ЦВК, СНК, СПА, 1924 г. № 4) пастанаўляе:

1. Працягнуць тэрмін звароту грашовых знакаў ўзору 1923 году, як закон плацяжных сродкаў на адзін месяц—да 10 траўня 1924 г., уключна.

2. Тэрмін прыёму грашовых знакаў ўзору 1923 г. ў плацяжы скарбніцамі (касамі) Народнага камісарыяту грашовых справаў і дзяржаўнага банку і замене іх паказанымі скарбніцамі на цьвёрдую валюту на ўсім абшары Саюзу ССР працягнуць да 31 траўня 1924 г. выключна, а на абшары Якуцкай савецкай соцыялістычнай рэспублікі па 3 чэрвеня 1924 г.

3. Выпуск у зварот са скарбніцаў народнага камісарыяту грашовых справаў і дзяржаўнага банку грашовых знакаў ўзору 1923 г., наступаючых ў гэтых скарбніцы ад насельніцтва спыніць ад 25 красавіка 1924 г.

Нам. Старшыні СНК Саюзу ССР А. Цюрупа.

Кіраўнік Справаў СНК Саюзу ССР Н. Гарбуноў.

Сэкрэтэр СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.

22 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 68 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 23 сакавіка 1924 г.

Пастановы і загады Савету Працы і Абароны Саюзу Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

95. Аб льготным чыгуначным тарыфу для дабрадзейных грузаў, пасылаемых з-заграніцы на адрас камісіі замежнай дапамогі пры Цэнтральным Выканаўчым Камітэце Саюзу ССР і замежных дабрадзейных арганізацыяў дапамогі.

Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Азначыць на тэрмін да 31 сьнежня 1924 г. выключна 50% скідку з агульнага тарыфу для перавазімых на чыгуначных шляхах рознага віду дабрадзейных грузаў, пасылаемых з-заграніцы на адрас камісіі замежнай дапамогі пры Прэзыдууме ЦВК Саюзу ССР і замежных дабрадзейных арганізацыях дапамогі.

2. Паказаны у арт. 1 льготны тарыф з'дзейсьніваецца па сьведчаньнях камісіі замежнай дапамогі пры прэзыдууме ЦВК Саюзу ССР.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Наменёў.

Сэкрэтэр СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.

12 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 66 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 24 сакавіка 1924 г.

96. Аб кроках да расшырэньня збыту данецкага вугля.

Прымаючы пад увагу, што крызіс збыту данецкага вугля пагражае падарвань дасягнутыя з вялікім напружаньнем дзяржаўных сіл і сродкаў вытворчыя паспехі данецкага каменывугольнага басэйну і што далейшае падтрыманьне і паглыбленьне гэтых дасягненьняў магчыма толькі пры самай актыўнай дапамозе ўсіх дзяржаўных і грамадзянскіх арганізацыяў ў справе распаўсюджаньня і збыту данецкага апалу на транспарце прамыславаўцы і сярод насельніцтва — Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Прапанаваць ўсім ведамствам, патрэбляючым анал, скараціць да мінімальнага граніц паленьне дроў, а так сама у некаторых выпадках нефці, з адпаведнай заменай іх данецкім вуглям.

2. Абавязаць вышэйшы савет народнай гаспадаркі Саюзу ССР прыняць сьпешныя меры да расшырэньня карыстаньня данецкім вуглям за лік іншых відаў апалу падведанымі яму прамысловымі прадпрыемствамі.

3. Абавязаць народны камісарыят шляхаў зносін, разам з вышшым саветам народнай гаспадаркі Саюзу ССР, пераглядаець праграму апаласнабжэньня

транспарту у бок максїмального павалїченнїя кары-
станнїя данецкїм вуглям за лїк ıнших вїдаў апалу.

4. Прапанаваць эканамїчным нарадам саюзных рєспублїк прыняць рашучыя крокі да расшырэннїя сбыту данецкага апалу на абшары памяненых рєспублїк.

5. Даручыць вышшаму савету народнай гаспадаркї Саюзу ССР, сачыць за выкананнем гэтай пастановы якому даручаецца кожныя два тыднї пасылаць даклады на паперы ў Савет Працы і Абароны паказаўшы як праходзїць выпалненне гэтай пастановы, гэтак і аб дасягнутых ўжо выніках.

6. Гэта пастанова належыць шырокаму агалошанню ва ўсіх савецкїх і прафесіянальных органах друку.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменєў.

Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоцїева.

12 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 49 „Известий ЦВК Саюзу ССР
ад 28 лютага 1924 г.

97. Аб з'начаннї арт. 1 інструкцыі аб парадну рє-
гїстрацыі гандлєвых кнїжак гандлєвымі і пра-
мысловымі прадпрыемствамі, павіннымі вєсьцї рахунка-
водства па сыстэме падвойнай бугальтэрыі.

З'начаннем інструкцыі ад 28 сьнежня 1923 г. аб
парадку рєгїстраваннїя гандлєвых кнїжак гандлєвымі
і прамысловымі прадпрыемствамі, павіннымі вєсьцї ра-
хункаводства на сыстэме падвойнай бугальтэрыі (Вєсь-
нїк ЦВК, СНК і СПА 1923 г. № 12 ст. 350), Савет
Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

Злажыць арт. 1 памяннай інструкцыі ў наступнай рэ-
дакцыі:

Гандлєвыя прадпрыемствы V разрады і прамысловыя
ня нїжэй VI разрады павінны даставіць кнїжкі
„Глаўную“ і „Рэскантро дэбітораў і кредытораў“ для
рєгїстраваннїя да іх адчыненнїя.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменєў.

Сэкратар СНК Саюзу ССР Л. Фоцїева.

19 лютага 1924 г. Москва—Крэмль.

Агалошана у № 48 „Известий ЦВК Саюзу ССР
ад 27 лютага 1924 г.

98. Аб рэгуляваннї рознїчных цэнаў на газу ў Маскве,
Ленїнградзе, Харкаве, Растове-на-Дану і Енаце-
рынбургу.

Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

Даручыць камісіі па унутраным гандлю пры СПА і
яе органам на мясцох распачаць, на грунце дадавае-
май інструкцыі да рэгуляваннїя рознїчных цэнаў на
газу ў Маскве, Ленїнградзе, Харкаве, Растове-на-Дану
і ў Енацерынбургу пры прадажы яе дзяржаўным с
органамі і іх адзяленьнямі, коаперацыяй і акцыянернымі
таварыствамі з удзелам дзяржаўнага капіталу.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменєў

Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоцїева.

19 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Дадатак 1.

ІНСТРУКЦЫЯ.

па рэгуляваньню рознїчных цэнаў на газу ў Маскве, Ле-
нїнградзе, Харкаве, Растове-на-Дану і Енацерынбургу.

1. Камісія па унутраным гандлю пры СПА выпра-
цоўвае гранїчныя аптовыя цэны нефцесандзікату,
абязковыя пры прадажы газы са складаў партыямі
звышэй 50 пудоў.

2. Прадаваўшы газу менш 50 пудоў, але ня менш
5 пудоў, на складацкую аптовую цану робїцца накідка
ў 5%.

3. Органамі, якія рэгуліруюць рознїчныя цэны на
газу згодна інструкцыі камісіі па унутраным гандлю,
зьяўляюцца мясцовыя выканаўчыя камітэты.

Увага. Мясцовыя выканаўчыя камітэты ня ма-
юць права зьмяняць зацьверджаныя камісіяй па
унутраным гандлю пры СПА цэны на газу на скла-
дах сандзікату.

4. Паміж першастковымі коаперацыйнымі арганіза-
цыямі, а так сама дзяржаўнымі органамі вядучым
рознїчны гандаль газай, з аднаго боку, і таварнымі
складамі нефцесандзікату, з другога боку, дапушча-
ецца толькі адна паміжлежная ступень (у асобе рай-
саюзу, губсаюзу, ці гасоргану) пры чым пытаньне аб
мэтазгоднасьці дапушчэннїя гэтай паміжлежной інстан-
цыі дазваляецца мясцовымі выканаўчымі камітэтамі.

5. У выпадку, калі АПТ (адзінае спажывецкае та-
варыства) атрымоўваюць газу не са складаў нефце-
сандзікату, са складаў губсаюзу ці райсаюзу і г. д.
атпускная цана апошніх не павінна прывышаць гра-
нїчнай агульнай (аптовай) цэны нефцесандзікату на
бліжэйшым складзе з надбаўкай у 3%, калі адпушча-
юць з складу і наліваюць з рэзэрвуару, і 5% калі ад-
пушчаюць з складу, ў якім газу трымаюць у бочках.

6. Пры вылїчэннї крайнїй рознїчнай цэны мясцо-
выя выканаўчыя камітэты бяруць у грунтоўнасьць
крайнюю аптовую цану, паказаную у арт. 2 гэтай ін-
струкцыі.

Увага. У выключных выпадках по мясцовым
умовам дазваляецца браць у грунтоўнасьць азна-
чэннїя цану паказаную ў арт. арт. 2 і 5 гэтай ін-
струкцыі.

7. Пры уставаўленьнї рознїчных цэнаў, мясцовыя
рэгуліруючыя органы кіруюцца даваемай арыенціровач-
най схемай (дадатак 2) маючай разлїк, складзеный
прыстасаваўшы да ўмоваў г. Масквы.

У залежнасьці ад мясцовых умоваў дапушчаецца
зьмена як асобных элементаў гэтай арыенціроваанай
калькуляцыі, так і размеру процэнта гранїчнай накід-
кі на аптovskyя цэны, у бок як панїжэннїя так і па-
вышэннїя, ў апошнім выпадку ўсе ж ня больш, як на
5%, ці інакш гранїчная рознїчная накідка не павінна
перавышаць 35%.

8. Усе цэны якія зацьверджаецца як камісіямі па
ўнутраным гандлю пры Савеце Працы і Абароны, гэ-
так і мясцовымі выканаўчымі камітэтамі зьяўляюцца
толькі крайнїмі. Перавышэннїя гэтых цэнаў караецца
у карачынным парядку. Прадажа па цэнам нїжэй
крайнїх дазваляецца і ухваляецца.

9. Апрацаваныя і зацьверджаныя па гэтай інструкцыі гранічныя цэны абязковы для коаперацыйных арганізацыяў ўсіх ўсходаў (ступеняў) і відаў для усіх дзяржаўных прамысловых і гандлёвых арганізацыяў і аддзяленьняў і для акцыянерных таварыстваў з удзелам дзяржаўнага капіталу.

10. Усе коаперацыйныя і дзяржаўныя арганізацыі, маючы рознічны гандаль таварамі шырокага патрабленьня адпаведнага асартымэнту павінны гандляваць ў сваіх крамах газая.

Увага. Зьвальненьне ад гандлю газая можа быць дазволена толькі ў выпадках недазволу вытворцаў гэтага гандлю мясцовымі адміністрацыйнымі аддзеламі па разважаньнях пажарнага і санітарнага свойства, а гэтак сама асабістамі пастановамі мясцовых выканакамаў.

11. Мясцовыя выканаўчыя камітэты павінны сачыць кантраліраваць, як выконваецца гэта інструкцыя.

Дадатак 2.

АРЫЕНТЫРОВАЧНАЯ СХЕМА.

вылічэньня разнічнай накідкі на оптавыя цэны.

	Нефцесал- дзікат.	Другія дзярж- органы і ко- аперацыі.
Страта на курсе	2,5%	2,5%
Прыбытак	4%	4%
Удэчка пры перавозцы	1%	5%
„ „ разліве	1%	1%
Падвозка	7%	7%
Зарабоковая плата	12%	8%
Сутрыманьне памяшканьня		
Амарцызацыя кары	1%	1%
Падаткі	1,5%	2,5%
	30%	30%

99. Аб цэнах на плаціну і зпадарожнікаў плаціны якія аддаюцца арганамі народнага камісарыяту грашовых справаў.

На грунце арт. 2 пастановы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 27 ліпеня 1923 г. аб дзяржаўнай манополіі на плаціну (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА Саюзу ССР 1923 г. № 4, арт. 80), Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляюць:

1. Зацьвердзіць ніжэйпаказаныя цэны на шліховую і губчатую плаціну, якія аддаюцца народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР і паўнамоцным ім арганам:

- 1 залатнік шліховай плаціны—12 руб. у чыр. выл.
- 1 залатнік губчатой плаціны—15 руб. у чыр. выл.

2. Для асьмістага ірыдзія (зпадарожнік плаціны) зацьвердзіць прыёмачную цэну ў ліку 22½ руб. ў чырвоным вылічэньні за залатнік, а для ўсіх іншых зпадарожнікаў плаціны цэну, устаноўленую для самой плаціны.

*Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменёў.
Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.*

20 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана ў № 48 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад лютага 1924 г.

100. Аб адцягненьні тэрміну падачы вестак аб судах марскога гандлёвага флэту.

З прычыны немагчымасьці падачы ўзімку вестак аб судах марскога гандлёвага флэту, Савет Працы і Абароны Саюзу ССР, зьзначаньнем арт. 1 пастановы сваёй ад 27 кастрычніка 1923 г. аб учоце судаў марскога гандлёвага флэту (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г., № 8 арт. 225) пастанаўляе:

Працягнуць тэрмін падачы вестак аб судах Марскога гандлёвага флэту да 1 ліпеня 1924 г.

*Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменёў
Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.*

20 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана ў № 48 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 27 лютага 1924 г.

101. Аб парадку ўстанаўленьня крайніх цэнаў на тавары.

На падставе п „г“ арт. 4 пастановы Савету Народных Камісараў Саюзу ССР ад 28 жніўня 1923 г. аб утварэньні камісіі па ўнутранаму гандлю пры СПА, Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Права камісіі па ўнутранаму гандлю пры Савеце Працы і Абароны рэгуляваць таварныя цэны пашыраецца на ўсе тавары, якія зьвяртаюцца на ўнутраным рынку Саюзу ССР ува ўсіх стадыях іх гандлёвага звароту, дзеля чаго камісіі па ўнутранаму гандлю пры СПА падаецца ўстанаўляць:

- а) крайнія цэны для аптовае, аптова-рознічнае і рознічнае продажы і набыцьця тавараў і дазвольныя ад іх адхіленьні, скідкі і накідкі;
- б) сьпісы тавараў, продаж ці набыцьцё якіх водлуг цэнаў вышэй ці ніжэй крайніх не дазваляецца.

2. Пастановы камісіі па ўнутранаму гандлю пры Савеце Працы і Абароны па ўстанаўленьню крайніх цэнаў на тавары агалашаюцца для агульнага ведаму ў „Известиях“ ЦВК Саюзу ССР і „Эканамічным Жыцьці“ і набываюць моц ала дня агалашэньня, калі ў самай пастанове не прадгледжаны іншы момант набыцьця імі моцы або калі яны ня зьвернуты ў выкананьне па тэлеграфу.

3. Пастановы камісіі па ўнутранаму гандлю пры Савеце Працы і Абароны па ўстанаўленьню крайніх цэнаў на тавары абязковы да выкананьня для ўсіх тых дзяржаўных установаў і прадпрыёмстваў, грамадзянскіх арганізацыяў і прыватных аб'яднаньняў і асобаў, да якіх яны датычаць.

Парушэньне гэтых пастановаў караецца водлуг адпаведных артыкулаў карачынных кодэксаў саюзных рэспублік.

4. Права ўзьняцьця ў Савеце Працы і Абароны Саюзу ССР пытаньняў аб скасаваньні або спыненьні пастановаў камісіі па ўнутранаму гандлю пры Савеце Працы і Абароны пасяля ўстанаўленьня крайніх цэнаў на тавары належыць народным камісарыятам Саюзу ССР і эканамічным нарадам саюзных рэспублік. Адпаведныя паданьні народных камісарыятаў Саюзу ССР

і эканамічных нарадаў саюзных рэспублік не спыняюць лзейнасьці адбыўшыхся пастановаў камісіі па ўнутранаму гандлю пры Савеце Працы і Абароны.

5. Усе дзяржаўныя, коопэрацыйныя і прыватныя установы і прадпрыемствы павінны падаваць у камісію ўнутранага гандлю пры Савеце Працы і Абароны, водгуг запатрабаваныя апошняй, справочныя цэны і ўсе матар'ялы, патрэбныя для выпאўнення даручаных камісіі ўнутранага гандлю абавязкаў па рэгуляваньню цэн.

6. На камісію ўнутранага гандлю пры Савеце Працы і Абароны ўскладаецца агульнае кіраўніцтва і нагляд за выкананьнем яе пастановаў па рэгуляваньню цэн.

7. Нагляд за выкананьнем на мясцох пастановаў камісіі ўнутранага гандлю пры Савеце Працы і Абароны па рэгуляваньню цэн ускладаецца на камісіі ўнутранага гандлю саюзных рэспублік і мясцовыя выканаўчыя камітэты.

8. Камісіі ўнутранага гандлю пры Савеце Працы і Абароны падаецца права ўпоўнаважваць камісіі ўнутранага гандлю саюзных рэспублік і мясцовыя выканаўчыя камітэты на ўнясенне ў паказанія камісіяй ўнутранага гандлю пры Савеце Працы і Абароны межах з'начаньняў у вызначанія ёй крайнія цэны, ў замежнасьці ад мясцовых умоваў.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоцьева.

22 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 54 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 5 сакавіка 1924 г.

102. Аб другім выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы на суму 30 мільёнаў залатых рублёў.

З прычыны патрэбы прыступіць у працягу сакавіка 1924 г. да замены савецкіх грашовых знакаў у звароце білетами дзяржаўнае скарбніцы і сярэбранай манетай, Савет Працы і Абароны Саюзу ССР, на падставе арт. 4 пастанавы ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 5 лютага 1924 г. аб выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы (Весьнік ЦВК, СНК і СПА 1924 г. № 2 арт. 28) і ў дадатак пастанавы СПА Саюзу ССР ад 5 лютага 1924 г. аб выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы на суму 20.000.000 залатых рублёў (Весьнік ЦВК, СНК і СПА 1924 г. № 1), пастанаўляе:

1. Дазволіць народнаму камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР другі выпуск білетаў дзяржаўнае скарбніцы на суму 30 мільёнаў залатых рублёў, уключаючы ў гэту суму, згодна арт. 4 дэкрэту ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 22 лютага 1924 г. аб чэканцы і выпуску ў зварот сярэбранай і медзянай манеты савецкага ўзору, так сама і выпуск памянёнай манеты.

2. Дазволіць народнаму камісарыяту грашовых справаў выпусціць на суму ў 3 мільёна залатых рублёў прадгледжаньня арт. 5 дэкрэту ЦВК і СНК Саюзу ССР ад 22 лютага 1924 г. часовыя боны вартасьцю ў 1, 2, 3, 5 і 50 кап. з залікам іх выпуску ў памянёную

арт. 1 гэтае пастанавы агульную суму другога выпуску білетаў дзяржаўнае скарбніцы.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоцьева.

Агалошана у № 48 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР.

103. Аб забароне выпуску грашовых суратаў.

У разьвіцьцё пастанавы СНК РСФСР ад 13 кастрычніку 1922 г., зацьверджанай Усерасійскім Цэнтральным Выканаўчым Камітэтам 23 лістападу 1922 г. С пашырэннем яго на ўсе саюзныя рэспублікі (Зборн. Зак. РСФСР 1922 г. № 65 арт. 841 і № 79 арт. 989), Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляюць:

Вязумоўна забараняецца ўсім дзяржаўным, коопэрацыйным і прыватным арганізацыям, прадпрыемствам і асобам выпуск, без асабістага на гэта дазволу народнага камісарыяту грашовых справаў Саюзу ССР, якіх бы там ні было грашовых суратаў, а менавіта: плацжных ордэроў на прад'яўніка, прад'яўніцкіх грашовых квіткоў на тавары і г. д.

Органам народнага камісарыяту грашовых справаў падаецца права утвараць неадкладнае апячатваньне скарбніц арганізацыяў і прадпрыемстваў, якія парушылі б паказаную пастанову, і зьявртацца у адпаведныя органы з прапазыцыяй аб ліквідаваньні памянёных арганізацыяў і прадпрыемстваў.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоцьева.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 52 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 2 сакавіка 1924 г.

104. Аб зьніжэньні розьнічных цэн.

Да ўводу ў зварот цьвярдой валюты гандлёвыя прадпрыемствы, дзеля пазбыцьця стратаў ад абязьзнаньня Савецкіх грашовых знакаў, вартасьць якіх ня вызначана ў цьвярдой валюце, ўзвышалі цэны на тавары, адпущаемыя спажыўцу, перакладаючы на яго ў весь ценжар страты на курсе памянёных грашовых знакаў.

Гэтыя надбаўкі на цэны, пачынаючыся ад буйнай оптавай прадажы, асабліва нарасталі ў дробным розьнічным гандлю, дасягаючы вялізманых разьмераў у гандлёвых прадпрыемствах, знаходзячыся вонка гарадоў, вонках мейсц знаходжаньня скарбніц дзяржаўнага банку і народнага камісарыяту грашовых справаў.

З праводжаньнем грашовае рэформы, з пераходам на цьвярдую валюту і на вылічэньне цэн у рублэх і капейках (золатам і серабром) гэтым страхавым надбаўкам на рыначныя цэны павінен быць паложаны канец.

Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Абавязаць мясцовыя камісіі ўнутранага гандлю неадкладна разправаць, сумежна з прадстаўнікамі дзяржаўнага і коопэрацыйнага гандлю, і падаць на зацьверджаньне губэрскіх (краінных) выканаўчых ка-

мітатаў проэкты абавязковых пастановаў аб зьніжэньні ўсіх рознічных цэн на тавары, якія прадаюцца дзяржаўнымі (ў тым ліку і комунальнымі) і коопэрацыйнымі крамамі, на процант, адпавядаючы разьмеру памянёных страхавых надбавак да рознічных цэнаў.

2. Абавязаць губэрскія (краінныя) выканаўчыя камітэты разгледзіць і выдаць памянёныя ў арт. 1 абавязковыя пастановы к моманту фактычнага пераходу гандлёвага звароту на пьвярдды грошы і ва ўсіх разе зараз пасьля абвешчэньня ўрадам выкупнога курсу савецкіх грашовых знакаў, вартасьць якіх ня вызначана ў пьвярдой валюце.

3. Абавязаць камісію Савету Працы і Абароны па ўнутранаму гандлю ў двухтыднёвы тэрмін падаць на мейсцы па тэлеграфу кірункі па ажыцьцяўленьню гэтай пастановы.

4. Гэту пастанову зараз жа ўвесці ў дзейнасьць на радыё.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкрэтэр СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 51 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 1 сакавіка 1924 г.

105. Аб публікацыі рознічных цэн.

Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Абавязаць ўсе дзяржаўныя (ў тым ліку і комунальныя), коопэрацыйныя і прыватныя прадпрыемствы, якія вядуць рознічны гандаль, ада дня агалашэньня гэтай пастановы, вывешаваць на відным мейсцы у сваіх гандлёвых памяшканьнях цэны ў рублѣх і капейках (золатам і серабрам) на тыя з прадаваемых ім тавараў, якія значацца ў асабістых сьпісах, устанавляемых губэрскімі (краіннымі) выканаўчымі камітэтамі і губэрскімі (краіннымі) камісіямі ўнутранага гандлю, згодна кірункаў камісіі ўнутранага гандлю пры Савеце Працы і Абароны.

2. Абавязаць ўсе губэрскія (краінныя) выканаўчыя камітэты распрацаваць і вызначыць парадак зьмяшчэньня ў мясцовай кругабежнай прэсе ня менш двух разоў на месяц абвестак аб прадажных цэнах на памянёныя арт. 1 тавары, якія прадаюцца ў дзяржаўных (ў тым ліку і комунальных) і коопэрацыйных прадпрыемствах.

3. Камісіі ўнутранага гандлю пры Савеце Працы і Абароны трымаць няўхільны нагляд за выкананьнем гэтай пастановы.

4. Гэтую пастанову ажыцьцявіць на радыё.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкрэтэр СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 51 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 1 сакавіка 1924 г.

106. Аб пад'яздных чыгунках не агульнага карыстанья, нія знаходзяцца ва ўласнасьці дзяржавы.

Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Шырокакалейныя і вузкакалейныя пад'яздныя шляхі, якія знаходзяцца ва ўласнасьці дзяржавы і

зьявязаны неперапыўнай рэльсавай каляёй з чыгункамі агульнага карыстанья, разам з занятай пад гэтыя шляхі зямлѣй, знаходзяцца, за выняткамі, паказанымі ў наступных артыкулах, у веданьні народнага камісарыяту шляхаў зносін.

2. З пад'яздных шляхаў, паказаных у арт. 1, пад'яздныя шляхі як шырокай, так і вузкай каляі, абслугоўваючыя дзяржаўныя прадпрыемствы і пабудаваныя коштам прадпрыемстваў, у выпадку вымаганья апошніх, перадаюцца ім дарма з занятай пад пад'яздныя шляхі зямлѣй і з усёй латычнай да іх чыгуначна маемасьцю і прыладамі ў поўнае гаспадарчае веданьне і загад з заіясеньнем перадаваемага ў аснаўны капітал адпаведнага прадпрыемства.

Увага 1. Металічная верхняя пабудова, падачная народным камісарыятам шляхаў зносін пасьля 1 лютага 1922 г. перадаваемаму пад'яздному шляху, можа ўключацца ў аснаўны капітал дзяржаўных прадпрыемстваў толькі пры ўмовах аплаты апошнім яго вартасьці народнаму камісарыяту шляхаў зносін. У іншым выпадку, гэтая верхняя пабудова, застаючыся за народным камісарыятам шляхаў зносін, падаецца дзяржаўнаму прадпрыемству ў карыстаньне на ўмовах падставах.

Увага 2. Калі дзяржаўныя прадпрыемствы на працягу 3 месяцаў ада дня гэтай пастановы не заявяць патрабаваньяў аб перадачы пад'яздных шляхаў, пабудаваных да выданья гэтай пастановы, апошнія застаюцца ў веданьні народнага камісарыяту шляхаў зносін. Перадача павінна быць утворана не пазьней 2 месяцаў ада дня паступленьня ў народны камісарыят шляхаў зносін вымаганьяў аб перадачы.

3. Пад'яздныя шляхі як шырокай, так і вузкай каляі, абслугоўваючыя дзяржаўныя прадпрыемствы, пабудаваныя коштам ведамства шляхаў зносін перадаюцца ў карыстаньне дзяржаўных прадпрыемстваў водлуг ўмовы.

4. Умовы абслугоўваньня пералаваемых у парадку артыкулаў 2 і 3 гэтай пастановы пад'яздных шляхаў устанавляюцца ўмоваю, ў якой вызначаюцца абавязкі чыгункі і прадпрыемства па ўтрыманьню, рамонту і эксплэатацыі шляху, а так сама разьмер унасімых прадпрыемствам плацяжоў за карыстаньне зямлѣй у межах паласы адчуждэньня чыгункі прымыканья, у дэмяшчэньне адміністрацыйных і арганізацыйных выдаткаў па найму дадатковага тэхнічнага пэрсоналу і г. д.

Галоўныя падставы для складанья ўмоваў належаць устанавленьню народным камісарыятам шляхаў зносін, водлуг згоды з зацікаўленымі ведамствамі.

5. Для беспасрэднага загадваньня пад'яздным шляхам дзяржаўнае прадпрыемства назначае асобу з належнай тэхнічнай падрыхтоўкай і стажам, якая зацьвярджаецца адпаведным ведамствам са згоды народнага камісарыяту шляхаў зносін.

6. Над пад'язднымі шляхамі не агульнага карыстанья, зьявязанымі безперарыўна рэльсаваю каляёю з чыгункамі агульнага карыстанья і перададзенымі дзяржаўным прадпрыемствам, народны камісарыят шляхаў зносін захоўвае інспэктарскі тэхнічны нагляд.

мога устанаўляць палегчаныя тэхнічныя умовы ўтрыманьня і эксплуатацыі памятных пад'яздных шляхаў.

7. Пад'яздныя шляхі не агульнага карыстаньня і ў агульна дзяржаўных інтэрэсах, а так сама ў выпадку патрэбы налажэньня прымыканьня да пад'язднага шляхаў, могуць зьвяртацца народнымі камісарыятам шляхаў зносін, водлуг згоды з зацікаўленымі ведамствамі цалкам або часткаю, ў шляхі агульнага карыстаньня. Пры рознагалосьці народны камісарыят шляхаў зносін падае пытаньне праз дзяржаўную агульнапляновую камісію на вырашэньне Савету Працы і Абароны.

8. У адносінах апала лесавозных чыгуначных пад'яздных шляхаў захоўвае моц пастанова СПА ад 8 жніўня 1923 г. (Вєсьнік ЦВК, СНК і СПА 1923 г. № 4, арт. 110).

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэмель.

107. Аб спыненні вылічэньня плацэжы па абязтальствах і ўстанаўленьне тарыфаў і таксаў у таварных рублѣх.

Дзеля пераходу на цьвярдую валюту, Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Забараніць пасля 1 сакавіка 1924 г. заключэньне умоваў, выдачу абязацельстваў і г. д., а так сама ўстанаўленьне тарыфаў і таксаў з вылічэньнем плацэжы водлуг лічбаў-паказчыкам сярэдніх таварных цэн (ў „таварных рублѣх“).

2. Умовы і ўсякія абязтальствы, якія будуць пасля 1 сакавіка 1924 г. ўтвораны з вылічэньнем у таварных рублѣх, ня маюць моцы.

3. Умовы і ўсякія абавязкоўствы, ўтвораныя да 1 сакавіка з вылічэньнем у таварных рублѣх, належаць пераводу на залатую валюту не пазьней 31 сакавіка 1924 г.

Увага. Перавод на залатую валюту ўтвараецца для ўсяіх умоваў, водлуг цьвярдога парытэту: 1 р. таварны ровен 1 р. 30 к. золатам Для калектыўных умоваў парадак пераводу на залатую валюту ўстанаўляецца асобаю пастановаю Савету Працы і Абароны.

4. Гэту пастанову ажыццявіць на радыё.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэмель.

Агалошана у № 51 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 1 сакавіка 1924 г.

108. Аб пераводзе заробачнай платы на залатую валюту.

Дзеля пераходу на цьвярдую валюту і страты савецкімі грашовымі знакамі годнасьці для вымеру цэн, у інтэрэсах ухіленьня курсавай стратаў для рабочых і зліквідаваньня самаходных разлікаў у чырвоным вы-

лічэньні пры фактычнай выплаце ў савецкіх грашовых знаках, Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Выплата заробачнай платы ад 1 сакавіка 1924 г. утвараюцца, водлуг арт. 2, 3 і 4 гэтае пастановы, без пераводу ставак, устанаўленых калектыўнымі ўмовамі, на савецкія грашовыя знакі. Гэта з'значаньне спосабу вылічэньня заробачнай платы не павінна выклікаць сабою зьніжэньне рэальнага ўзроўня заробачнай платы, устанаўленага калектыўнымі ўмовамі.

2. Ува ўсіх тых выпадках, калі заробачная плата ўстанаўлена калектыўнымі ўмовамі ў „таварных рублѣх“, яна выплачваецца ад 1 сакавіка 1924 г. па цьвярдому парытэту, які ўстанаўляецца асобна для 1 поясу (сталіцы і буйнейшыя прамысловыя асяродкі), для 2-га поясу (райёны сярэдняга ўзроўня цэн) і для 3-га поясу (райёны нізкага ўзроўня цэн). На 15 сакавіка 1924 г. належаць вызначэньню мясцовая вартасьць бюджэтнага набору дзяржаўнай агульнаплянавай камісіі ў цьвярдой валюце (ў серабре і білетах дзяржаўнае скарбніцы), пасля чаго ў другой палове сакавіка даплачваецца, ў якасьці процантнай прыбаўкі на дарагоўлю, на кожны выплачаны ў пачатку сакавіка рубель—розыніца між прынятым цьвярдым парытэтам і мяйсцовай вартасьцю бюджэтнага набору ў цьвярдой валюце.

Увага. Паказаныя парытэты і паясное расьпісаньне належаць зацьверджаньню Савету Працы і Абароны і агалошаньню Саветам Працы і Абароны не пазьней 4 сакавіка.

3. У тых выпадках, калі калектыўнымі ўмовамі размер заробачнай платы вызначан у чырвонцах, захоўваюцца тыя стаўкі, якія належалі выплаце за студзень, з дадачаю да іх вызначаных у лютым 1924 г. надбавак.

4. Заробачная плата выдаецца цьвярдой валютай. У тых выпадках, калі заробачная плата ня можа быць выплачана поўнасьцю ў цьвярдой валюце, частка заробачнай платы і якая выдаецца савецкімі грашовымі знакамі, ня можа перавышаць 10% выплаты для кожнага атрымоўваючага, пры чым савецкія грашовыя знакі выдаюцца водлуг курсу дня фактычнай выплаты.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменей.

Сэкратар СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.

29 лютага 1924 г. Масква—Крэмель.

Агалошана у № 51 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 1 сакавіка 1924 г.

109. Аб утварэньні цьвярдых парытэтаў пры пераводзе таварных рублѣх па калектыўным дагаворам у цьвярдую валюту і паяснага расьпісаньня.

У разьвіцьцё п. 2 пастановы СПА ад 29 лютага аб пераводзе заробачнай платы на залатую валюту, Савет Працы і Абароны пастанаўляе:

1. Пры пераводзе таварных рублѣх па калектыўным дагаворам у цьвярдую валюту утварыць для першпачатковага разьліку у сакавіку наступныя цьвярдые парытэты:

ля 1-га паясу 1 тав. руб.	—1 р. 50 к.	у цьвярдой валюце
„ 2-га „ 1 „ „	—1 р. 30 к.	„ „
„ 3-га „ 1 „ „	—1 р. 30 к.	„ „

2. Утварыць нїжэйнаступнае паясное расьпісаньне:

1-ый паяс. Масква, Ленінград і Ніжні-Ноўгарад з іх губэрніямі і гарады: Тула, Харкаў, Екацерынаслаў і Мурманск.

2-гі паяс. Данецкая губ. Екацерынбург, Бранск, Ўладзімір, Івана-Вазнясенск, Кастрама, Цьвер і Разань з іх губэрніямі і гарады: Перм, Астрахань, Казань, Кіеў, Чарапавец, Самара, Менск, Краснадар, Растоў-на-Дану, Грозны, Адэса, Нікалаеў, Саратаў, Баку, Новарасійск, Сімферопаль, Севастопаль, Петравадзк, Царыцын, Яраслаўль, Архангельск, Ноўгарад, Пскоў і губэрні Тульская, Харкаўская, Екацерынаслаўская і Мурманская.

3-ці паяс, рэштка гарадоў і губэрніяў не падведзеных у першыя два паясы.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменёў.

Сэкрэтар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.

1 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 52 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 2 сакавіка 1924 г.

110. Аб перадачы народным камісарыятам замежнага гандлю у прыбытак казне чыстага прыбытку па замежнаму гандлю.

Дзеля зьмены раней выданага пастаноў аб разьмерах зваротнага фонду народнага камісарыяту замежнага гандлю і у адмену пастановы сваёй ад 14 сьнежня 1923 г. Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Утварэньне разьмеру зваротнага фонду, даваемага народнаму камісарыяту замежнага гандлю і яго органам, адлажыць да заканчэньня працы дзяржаўнай агульнаплянавай камісіі па дакладу народнага камісарыяту замежнага гандлю і камісіі, прадгледжанай арт. 5 гэтае пастановы.

2. Разьмер адлічэньняў ад чыстага прыбытку дзяржторгаў і іх запасныя капіталы да дасягненьня апошнім разьмераў, прадгледжаных палажэньнямі аб дзяржторгах, утвараюцца 20%. Разьмер паказанага адлічэньня можа быць павялічан адмысловай пастановай Савету Працы і Абароны.

3. Усе прыбыткі атрымоўваемыя народным камісарыятам замежнага гандлю у якасьці удзельніка у прыбытках прамысловых і гандлёвых прадпрыемстваў, поколькі і па мэры таго, як прыбыткі даюцца у загад народнага камісарыяту замежнага гандлю, належыць перадачы казне.

4. Даходы атрымліваемыя народным камісарыятам замежнага гандлю па удзельніцтву у гандлёвых і прамысловых прадпрыемствах за ўвесь папярэдні час, належыць перадачы казне.

5. Вытворчасць усеіх прадгледжаных гэтай пастановай разьлікаў ускладаецца на камісію па разгледжаньню баянсаў і разьярканьню прыбытку пры народным камісарыяце прадстаўнікоў народнага камісарыяту замежнага гандлю.

6. Парадак прыстасаваньня гэтае пастановы азначаецца народным камісарыятам грашовых справаў Саюзу ССР па улагоджаньню з народным камісарыятам замежнага гандлю.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменёў.

Сэкрэтар СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.

111. Аб нераспаўсюджаньні пастановы СПА Саюзу ССР ад 29 лютага 1924 г. аб пераводзе заробчай платы на залатую валюту на Закаўказскую Соцыялістычную Фэдэратыўную Савецкую Рэспубліку.

З прычыны асабістых умоваў грашовага звароту у Закаўказскае Соцыялістычнае Фэдэратыўнае Савецкае Рэспублікі, Савет Працы і Абароны Саюзу ССР пастанаўляе:

1. Пастанова Савету Працы і Абароны Саюзу ССР ад 29 лютага 1924 году аб пераводзе заробчай платы на залатую валюту (Весьнїк ЦВК, СНК і СПА 1924 г., № 3 ар 108) часова не распаўсюджваць на Закаўказскую Соцыялістычную Рэспубліку.

2. У датычэньні з гэтым у пастанове Савету Працы і Абароны ад 1 сакавіка 1924 году аб цьвярдых парытэтах пераводу заробчай платы на залатую валюту (Весьнїк ЦВК, СНК і СПА 1924 г. № 3 ар. 109), выключыць з пералічэньня гарадоў г. Баку.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменёў.

Сэкрэтар СНК Саюзу ССР Л. Фоціева.

7 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 57 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 8 сакавіка 1924 г.

112. Аб адтэрмінаваньні пры прызыве на сапраўдную вайсковую службу грамадзян, якія радзіліся у 1902 г.

Савет Працы і Абароны ССР пастанаўляе:

1. Пры наступным прызыве на сапраўдную вайсковую службу грамадзян, якія радзіліся у 1902 г. даваць адтэрмінаваньні прызыву—научным працаўнікам, вучашчым, і вучням савецкіх прафэсійных, партыйных і інш. ўчэбных заведзеньняў і навуковых устаноў.

2. Даваць адтэрмінаваньні прызыву так сама особам адбываючых абавязковую практыку па сканчэньні ўчэбнага курсу вышэйшых ўчэбных устаноў, тэхнікумаў і прафэсійных тэхнічных школ.

3. Пералічэньні ўчэбных устаноў і навуковых устаноў, навуковыя працаўнікі вучашчыя і вучашчыяся якіх карыстаюцца адтэрмінаваньнямі прызыва, а так сама парадак і тэрмін прадстаўленьня адтэрмінаваньняў, даручаецца утварыць Рэвалюцыйнаму Ваенаму Савету Саюзу ССР па улагоджаньню з валежнымі ведамствамі, праз цэнтральную камісію па адтэрмінаваньням адкамандзіраваньням з чырвонае арміі.

Старшыня СПА Саюзу ССР Л. Каменёў.

Сэкрэтар СПА Саюзу ССР Л. Фоціева.

10 сакавіка 1924 г. Масква—Крэмль.

Агалошана у № 61 „Известий“ ЦВК Саюзу ССР ад 14 сакавіка 1924 г.